

Miljøgodkendelse

Februar 2010

af kvægproduktion på Hattingvej 49, 8700 Horsens

i henhold til § 11 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug

HØRSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ

Bygholm Landbrugsskole
Hattingvej 49
8700 Horsens

TEKNIK OG MILJØ
Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
Telefax: 75 60 10 13
teknikogmiljo@horsens.dk
www.horsenskom.dk

Sagsnr. 2009-002913
10. februar 2010

MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

**Godkendelse af Bygholm Landbrugsskole, Hattingvej 49,
8700 Horsens
i henhold til § 11 i
Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug.**

Ansøgning nr. 11050 eller ansøgning nr. 13575

INDHOLDSFORTEGNELSE

Miljøgodkendelse af husdyrbrug	1
Datablad.....	4
Resumé, Vilkår og samlet vurdering.....	6
Ansøgning om miljøgodkendelse.....	6
Vilkår.....	7
Resume	11
Samlet vurdering.....	12
Offentlighed	13
Generelle forhold	14
Beskrivelse af husdyrbruget.....	14
Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	14
Gyldighed.....	15
Retsbeskyttelse	16
Revurdering af miljøgodkendelsen.....	16
Beliggenhed og planmæssige forhold.....	17
Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. i relation til anlægget.....	17
Placering i landskabet	19
Husdyrhold, staldanlæg og drift	22
Husdyrhold og staldindretning	22
Ventilation.....	28
Fodring	28
Energi- og vandforbrug.....	29
Spildevand herunder regnvand.....	31
Affald.....	34
Råvarer og hjælpestoffer (opbevaring og forbrug).....	35
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	36
Gødningsproduktion og -håndtering	37
Gødningstyper og mængder	37

Flydende husdyrgødning	39
Gylleforsuring, gylleseparering og gyllekøling	41
Fastgødning inkl. dybstrøelse	42
Anden organisk gødning.....	43
Forurening og gener fra husdyrbruget	44
Ammoniak og natur.....	44
Lugt.....	51
Fluer og skadedyr.....	53
Transport.....	53
Støj fra anlægget og maskiner	56
Støv fra anlæg og maskiner	57
Lys.....	58
Påvirkning fra arealerne	59
Udbringningsarealerne	59
Udbringningsarealernes påvirkninger af natur	63
Påvirkninger af vandløb og søer	66
Kvælstof og fosfor til fjord & hav	67
Nitrat til grundvand.....	74
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	78
0-alternativ	80
Husdyrbrugets ophør.....	80
Egenkontrol og dokumentation.....	81
Bilag 1A. Situationsplan Hattingvej 49, LUFTFOTO.....	82
Bilag 1B. Situationsplan Hattingvej 49	83
Bilag 2. Transportveje husdyrgødning	84
Bilag 3. Udbringningsarealer.....	85
Bilag 4. Afgrænsning af slugt på mark nr. 18-0.....	86
Bilag 5. Indsatsområde med hensyn til nitrat.....	87

DATABLAD

Godkendelse efter 11 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Oplysninger om bedriften	
Bedriftens navn	Bygholm Landbrugsskole
Adresse	Hattingvej 49, 8700 Horsens
Ejendomsnummer	6150048747
Matr. nr	5h m.fl
Ejerlav	Hatting By, Hatting
CVR-nr.	56004114
P-nummer	1003228625
CHR nummer	21347
Bedrifts ejer og ansøger	Bygholm Landbrugsskole
Kontaktperson (navn og adresse, telefon)	Rene Jensen 4055 9191 landbrug@bygholm.dk
Konsulent (navn og adresse, telefon og E-mail)	LRØ, Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens Lone H. Waldemar lhw@lro.dk 2925 9848 / 7658 7505 Børge Nielsen bon@lro.dk 2032 8265 / 7658 7470

Godkendt dyrehold jf. denne godkendelse:

Alternativ 1 (Udvidelse af kvægbesætning, afvikling af svinebesætning)

Hattingvej 49	Dyrekategori	Antal	Antal DE	Bemærkninger
	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	120	160,15	
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	20	7,14	6-10 mdr.
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	50	25,41	10-24 mdr.
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	35	17,79	10-24 mdr.
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	17	5,01	3-6 mdr.
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	17	4,17	0-3 mdr.
	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	64	0,42	40-50 kg
	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	18	24,02	

	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	2	2,67	
	1 voksen årshest, 500-700 kg	12	5,22	
DE i alt			252,00	

Antal DE er beregnet i forhold til BEK nr. 717 af 02/07/2009 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Alternativ 1 er oprindeligt indsendt efter de gamle DE beregninger jf. BEK nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. I forhold til denne bekendtgørelse svarer dyreholdet til 215,14 DE, hvorfor der er tale om en § 11 godkendelse.

Alternativ 2 (Kviehotel i stedet for malkebesætning, samt afvikling af svinebesætning)

Hattingvej 49	Dyrekategori	Antal	Antal DE	Bemærkninger
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	100	49,15	6-26 mdr.
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	55	27,03	6-26 mdr.
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	50	24,57	6-26 mdr.
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	17	5,01	3-6 mdr.
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	9	2,65	3-6 mdr.
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	8	2,36	3-6 mdr.
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	21	10,32	6-26 mdr.
	1 voksen årshest, 500-700 kg	12	5,22	
DE i alt			126,31	

Antal DE er beregnet i forhold til BEK nr. 717 af 02/07/2009 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Grundlag for godkendelsen:

Ansøgning indsendt 1. gang: 120209
 Ansøgning indsendt sidste gang: 11. november 2009
 Ansøgningsskema nr. Alternativ 1: 11050 og Alternativ 2: 13575
 Ansøgningsskema version nr. 4

Dato for godkendelse: 10. februar 2010
 Dato for offentliggørelse: 10. februar 2010
 Dato for revurdering: 10. februar 2018

Tilsynsmyndighed: Horsens Kommune, Naturafdelingen

Sagsbehandler: Gitte Bjørnholdt Jensen

RESUMÉ, VILKÅR OG SAMLET VURDERING

ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Ejendommen er beliggende i landzone. Den tilhører Bygholm landbrugsskole, der blev grundlagt i 1945. Landbruget består af 6 eksisterende stalde fordelt på kvæg, svin og heste.

Bygholm Landbrugsskole ønsker at udnytte en af de to beskrevne produktioner, benævnt alternativ 1 og alternativ 2.

- alternativ 1: at udvide kvægproduktionen og nedlægge svineproduktionen
- alternativ 2: at etablere et kviehotel og nedlægge svineproduktionen og kvægproduktionen

I begge alternativer ønskes hesteholdet udvidet fra 0,87 DE til 5,22 DE i ansøgt drift.

Produktionen i nudriften er 85 køer og opdræt svarende til 150,07 DE og en svineproduktion på 149,01 DE. I alt 299,08 DE.

Alternativ 1 (udvide kvægproduktion og nedlægge svineproduktion)

I produktionen i ansøgt drift er der 140 køer og 139 stk. opdræt svarende til 246,78 DE samt 12 heste svarende til 5,22 DE. I alt 252 DE.

I ansøgt drift produceres i alt 23.352 kg N og 3.942kg P fra i alt 230,4 DE og der afsættes i alt 1.208 kg N og 222 kg P ved græsning fra i alt 14,40 DE og der er 7,2 DE der græsser udenfor bedriftens harmoniareal. Gødningen der afsættes ved afgræsning udenfor harmoniareal indgår ikke i gødningsregnskab og derfor heller ikke i beregningerne i denne godkendelse. Desuden modtages i alt 55,02 DE med et indhold på 5.520 kg N og 1.080 kg P (svarende til slagtesvinegylle).

Der er ingen nybyggeri i forbindelse med produktionsændringen. Kvægholdet udvides og der installeres malkerobotter (AMS) og mælketanken erstattes af en udvendig silomælketank. Ungdyrenes opstaldning ændres i de eksisterende stalde. Svineproduktionen afvikles og staldene ombygges eller nedrives. Hesteholdet udvides til 12 bokse. Elever på landbrugsskolen medbringer deres egne heste.

Alternativ 2 (kviehotel og nedlægge malkekvæg- og svineproduktion)

I produktionen i ansøgt drift er der 226 kvier og 34 stk. småkalve svarende til 121,09 DE samt 12 heste svarende til 5,22 DE. I alt 126,33 DE.

I ansøgt drift produceres i alt 11.211 kg N og 2.187 kg P fra i alt 126,33 DE. Desuden modtages i alt 146 DE med et indhold på 14.600 kg N og 2.920 kg P (svarende til slagtesvinegylle).

Der er ingen nybyggeri i forbindelse med produktionsændringen. Kviehotellet indrettes i de eksisterende malkekvægstalde. Svineproduktionen afvikles og staldene ombygges eller nedrives. Malkekvægproduktionen afvikles. Hesteholdet udvides til 12 bokse, idet elever på landbrugsskolen medbringer deres egne heste.

Bygholm Landbrugsskole har i forbindelse med miljøgodkendelsen givet i januar 2008 opført plansiloer til ensilage og en opsamlingsstank til ensilagesaft. Miljøgodkendelsen fra 2008 er imidlertid blevet påklaget og herefter hjemsendt til fornyet behandling. Plansiloerne til ensilage og opsamlingsbeholderen er derfor også indeholdt i denne nye miljøgodkendelse fra 2009.

Miljøgodkendelsen omfatter Hattingvej 49, hvor alle dyreenheder opstaldes, Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 56004114 og gyllebeholderen på Østerhåbsvej 51, 8700 Horsens.

VILKÅR

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte produktion efter § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende vilkår.

DYREHOLD

1. På Hattingvej 49 må der i alternativ 1 (malkekvægproduktion) være 140 malkekvæg af tung race, 105 stk. opdræt (6 mdr.-kælvning (24 mdr.)), 34 stk. småkalve (0-6 mdr), 64 tyrekalve (40-50 kg) og 12 voksne heste (500-700 kg) svarende til 252 DE. Naturlige produktionsudsving er tilladt, men produktionen må som et gennemsnit over 3 på hinanden følgende år ikke overstige de tilladte 252 DE.
2. På Hattingvej 49 må der i alternativ 2 (kviehotel) være 260 stk. kvier af tung race (3-26 mdr.) og 12 voksne heste (500-700 kg) svarende til 126,31 DE. Naturlige produktionsudsving er tilladt, men produktionen må som et gennemsnit over 3 på hinanden følgende år ikke overstige de tilladte 126,31 DE.
3. Bygholm Landbrugsskole skal senest 1 år efter at godkendelsen er meddelt af Horsens Kommune eller 1 år efter at godkendelsen er endelig afgjort af en klagemyndighed i tilfælde af at godkendelsen påklages, meddele Horsens Kommune hvilken produktion der etableres, malkekvægbesætning eller kviehotel.
4. De nuværende svinestalde (bygning 4, 5 og 6) skal tømmes for dyr, foderrester og husdyrgødning. Staldene vaskes og kan herefter ikke anvendes til husdyr uden forudgående vurdering af Horsens kommune.
5. Ved produktionens ophør skal gyllebeholdere og stalde efterlades i rengjort stand.
6. Ved produktionens ophør skal overflødiggjorte bygninger fjernes.
7. Staldsystemer som i dag indretningsmæssigt ikke lever op til BAT, skal ved næste revidering leve op til det på tidspunktet gældende BAT-krav.

SPILDEVAND, OVERFLADEAFLØB, UHELD MV.

8. Regnvand og overskydende ensilagesaft fra plansilo skal opsamles i beholder og kan sammen med vand fra vaskeplads udvandes på bevokset areal. Udvandingen må ikke ske på frossen eller sne belagt jord. Arealet må ikke hælde mod vandløb og arealet skal være bevokset på det tidspunkt der vandes på det. Arealet må ikke ligge indenfor området med nitratsårbare arealer. I tilfælde af klager over lugt fra udvandingen, skal Bygholm Landbrugsskole efter vurdering sammen med Horsens Kommune, finde alternativer, såsom nye udvandingsarealer eller lign.
9. I tilfælde af at der ikke kan udvandes vand fra opsamlingstanken, skal det være muligt at pumpe vandet over i gyllebeholder. Vandet har ingen gødningsværdi, som skal indgå i gødningsplanlægningen.
10. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en vaskeplads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder. Hvorefter det udvandes eller ledes til gyllebeholder. Skyllning af marksprøjten kan dog foregå ved, at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.

LUGT, STØJ, STØV OG SKADEDYR

11. Virksomheden må ikke give anledning til lugt- og støvgener der efter Horsens Kommune vurderes som væsentlige.
12. Stalde og anlæg til husdyrgødning skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Efterfølgende skal virksomheden udarbejde og gennemføre en plan med de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene formindskes i tilstrækkelig grad.
13. Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

14. For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.
15. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

OPBEVARING AF RISIKOSTOFFER OG AFFALD

- 16.olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, dvs. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild.
17. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
18. Den nye dieseltank skal snarest anmeldes til Horsens Kommune således at denne fremgår af kommunens BBR register.

ANVENDELSE AF UDSPREDNINGSAREALER OG UDSPREDNING AF GYLLE

19. På bedriftens udbringningsarealer må der i forbindelse med malkekvægproduktionen (alternativ 1) som et årligt gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,54 DE/ha, eller i alt 30.081 kg N samt 5.244 kg P.
20. Der må ved malkekvægproduktionen (alternativ 1) maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 244,8 DE fra produktionen på Hattingvej 49 samt 55,02 DE i form af importeret svinegylle, svarende til 1,54 DE/ha fordelt på 194,98 ha.
21. På bedriftens udbringningsarealer må der i forbindelse med kviehotellet (alternativ 2) som et årligt gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,4 DE/ha, eller i alt 25.811 kg N samt 5.106 kg P.
22. Der må ved kviehotellet (alternativ 2) maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 126,33 DE fra produktionen på Hattingvej 49 samt 146 DE i form af importeret svinegylle, svarende til 1,4 DE/ha fordelt på 194,98 ha.
23. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 194,98 ha udspredningsareal, som fremgår af kortbilag 3.
24. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer. Spildevandsslam, bioaske eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål må ikke anvendes på markerne.

DRIFT AF AREALER

25. Ved malkekvægproduktionen (252 DE) skal der enten være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 84 på 35 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning eller der skal være kløvergræs eller vedvarende græs på 21 ha eller 11 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning samt helsæd + majs på 9 ha eller 5 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

Der stilles desuden vilkår om en reduktion i bedriftens samlede kvælstofnorm på 1 %.

Fosforoverskuddet på bedriftens udbringningsarealer må ikke overstige 2,0 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.

Fosforregnskabet skal beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

26. Ved kviehotellet (126,31 DE) stilles vilkår om, at et af følgende sædskifter idet:
  - a. der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på 93 på 175 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning eller der skal være vinterkorn på 88 ha eller 45 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning samt vinterraps på minimum 26 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

der skal desuden ske en reduktion i kvælstofnormen på 20 % på 35 ha af udbringningsarealerne, nærmere bestemt på markerne nr. 03-0, 07-1, 08-1 og 18-0.

fosforoverskuddet på bedriftens udbringningsarealer ikke må overstige 0 kg P pr. ha. pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.

fosforregnskabet skal beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

- b. der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 83 på 35 ha af de samlede udbringningsarealer eller der skal være vårbyg med miljøgræs på 21 ha eller 11 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning. Markerne med vårbyg med miljøgræs skal være beliggende indenfor det sårbare grundvandsområde (indsatsområde med hensyn til nitrat). Se bilag 5.

at der skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 93 på 140 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning eller der skal være vinterkorn på 80 ha eller 72 % af samtlige udbringningsarealer for husdyrgødning samt vinterraps på minimum 21 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

fosforoverskuddet på bedriftens udbringningsarealer må ikke overstige 0,1 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.

fosforregnskabet skal beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

27. Den del af mark nr. 18 som ligger som en aflang slugt, skal henlægges i permanent brak eller græs til afgræsning eller slet til grovfoder. Se kortbilag 4 hvor slugten er markeret.

28. Andelen af dybstrøelse fra malkekvægproduktionen som udsprede på marken direkte fra stalden skal være minimum 83 %.

Der skal føres logbog for at dokumentere hvornår staldene tømmes, mængden af dybstrøelse og om det køres på møddingsplads eller direkte i marken.

29. Andelen af dybstrøelse fra kviehotellet som udsprede på marken direkte fra stalden skal være minimum 87 %.

Der skal føres logbog for at dokumentere hvornår staldene tømmes, mængden af dybstrøelse og om det køres på møddingsplads eller direkte i marken.

EGENKONTROL

30. Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopi af gødningsregnskaber og evt. af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber. Kopier skal indsendes til kommunen seneste 14 dage efter at kravet er meddelt virksomheden.

31. Der skal laves månedlig opgørelse af vandforbruget og energiforbruget.

32. Halmfyret skal mindst 1 gang om året efterses af en sagkyndig. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Dokumentation i form af kvitteringer for serviceeftersyn, eller logbog for samme, skal fremvises på anmodning af Horsens Kommune.

33. Der skal laves foderplaner og der skal følges op på fodringen ved hjælp af minimum 4 EFK'er (EndagsFoderKontrol) om året.

34. Der skal inden den 1. maj 2010 udarbejdes en beredskabsplan for bedriften. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om overfladeafløb, risikooplag, telefonnumre på kontaktpersoner ved forskellige typer af uheld. Beredskabsplanen skal forefindes i staldene og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og have kendskab til dens indhold. Beredskabsplanen skal være udarbejdet på de sprog som de ansatte forstår.
35. Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal Horsens Kommune kontaktes telefonisk (såfremt det er i kommunens åbningstid). Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Kommunen kan påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt husdyrbrugets drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end nødvendigt ved anvendelse af den til enhver tid værende mindst forurenende teknologi eller bedst mulige rensning, dog uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod husdyrbruget eller aktiviteten.

Bygholm Landbrugsskole er d 25. januar 2008 blevet miljøgodkendt efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Godkendelsen fra 2008 vedrørte en udvidelse af det eksisterende husdyrhold samt etablering af plansiloer til ensilage og en beholder til opsamling af ensilagesaft og regnvand fra befæstede arealer. Godkendelsen fra 2008 er påklaget men delvist taget i brug i det der er etableret en ensilageplads og en beholder til ensilagesaft m.m. Bygholm Landbrugsskole har valgt ikke at udvide husdyrholdet som beskrevet i godkendelsen fra 2008 og har med en ny ansøgning søgt om et andet projekt – nærværende miljøgodkendelse.

Da godkendelsen fra 2008 ikke er udnyttet for så vidt angår husdyrholdet er det Horsens kommunes vurdering at udgangspunktet for husdyrholdet for denne godkendelse er det samme som udgangspunktet for godkendelsen fra 2008. Nærværende godkendelse erstatter dermed godkendelsen af 25.januar 2008.

Kommunen skal gøre opmærksom på, at det er ansøgers ansvar at indhente de relevante dispensationer efter anden lovgivning. Dog har kommunen en vejledningspligt overfor ansøger – særligt hvor kommunen selv er myndighed for pågældende bestemmelse.

RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Bygholm Landbrugsskoles Landbrug har søgt om ændring af den nuværende produktion.

Bygholm Landbrugsskole ønsker at udnytte én af de to beskrevne produktioner, benævnt alternativ 1 og alternativ 2.

- alternativ 1: at udvide kvægproduktionen og nedlægge svineproduktionen. I alt 252 DE
- alternativ 2: at etablere et kviehotel og nedlægge svineproduktionen og malkekvægproduktionen. I alt 126,33 DE.

Derudover udvides muligheden for at elever kan medbringe deres hest mens de er på Bygholm landbrugsskole. Samlet set reduceres produktionen fra 292,39 DE til enten 252 DE eller 126,33 DE.

Til Bygholm Landbrugsskole er der i alt 199,25 ha hvoraf 194,98 er udbringningsarealer og 4,27 er udlagt som permanent græs. Der er forpagtet 1,8 ha som også er udlagt til permanent græs. Arealerne med permanent græs afgræsses af kvæg.

Placering

Ejendommen er placeret i landzone og der er forholdsvis langt til naboer og byzone. Arealerne er placeret tæt på anlægget hvilket minimerer transporter på offentlig vej i forbindelse med høst samt udbringning af husdyrgødning.

Lugt

Placeringen langt fra naboer betyder at lugtgenerne vil være yderst begrænsede for de omkringboende. Ansøgningssystemet har konkluderet at både nærmeste nabo i landzone, nærmeste samlede bebyggelse og byzonen ligger længere væk end 1.2 gange den beregnede geneafstand.

Transporter til og fra ejendommen

Alternativ 1:

Antallet af transporter med tung trafik til og fra ejendommen reduceres hvilket primært skyldes nedlukning af svineproduktionen.

Alternativ 2:

Antallet af transporter med tung trafik til og fra ejendommen reduceres hvilket primært skyldes nedlukning af svineproduktionen. Nedlukning af malkekvægproduktionen medfører endvidere at et stort antal mælketransporter ikke finder sted længere.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Reduktion i produktionen i begge alternativer medfører også en lavere ammoniakfordampning fra stald og lager og dermed en reduceret belastning for naturen omkring Bygholm Landbrugsskole.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Nogle af udbringningsarealerne til Bygholm Landbrugsskole ligger i indsatsområde i forhold til grundvand. Grundvandet er sårbart overfor udvaskning af kvælstof. Der er derfor i miljøgodkendelsen stillet særlige vilkår for at beskytte grundvandet.

Derud over er der stillet særlige vilkår for at reducere belastningen af Horsens Fjord med næringsstoffer, for at sikre gunstig bevaringsstatus for EF-habitatområdet Horsens Fjord, havet øst for og Endelave.

Andre miljøpåvirkninger

Der er i miljøgodkendelsen vurderet og stillet vilkår for Bygholm Landbrugsskoles håndtering af støv, støj og affald.

BAT

Der er i miljøgodkendelsen vurderet om Bygholm Landbrugsskole lever op til kravene om anvendelse af BAT (Best Available Techniques). Det er vurderet, at der på en række områder er indført BAT på bedriften.

SAMLET VURDERING

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

OFFENTLIGHED

Ansøgningens alternativ 1 (malkekvægproduktionen) er første gang indsendt den 12. februar 2009. Der blev ansøgt om et dyrehold på ialt 215,14 DE, hvorfor der var tale om en ansøgning om en miljøgodkendelse efter § 11 i Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Efterfølgende er omregningsfaktorerne for beregning af dyreenheder blev ændret i Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009. I bekendtgørelsen findes en overgangbestemmelse om, at verserende sager om godkendelse efter § 11 foretages efter de hidtil gældende omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder i bilag 1 til Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006, hvis ansøgningen om godkendelse efter § 11 er indsendt til kommunen inden den 1. august 2010.

I den konkrete sag er ansøgningen indsendt inden 1. august 2010, idet den er indsendt den 12. februar 2009, men ansøger har sammen med sin konsulent valgt at anvende de nye dyreenhedsberegninger i den nyeste version af ansøgningen. Kommunens vurdering af det ansøgte er således foretaget på grundlag af de nye dyreenhedsberegninger. De nye dyreenhedsberegninger har medført, at det ansøgte dyrehold ifm. malkekvægproduktionen er på 252 DE i stedet for 215,14 DE. Den omtalte overgangsbestemmelse medfører imidlertid, at ansøgningen stadigvæk skal behandles som en ansøgning om miljøgodkendelse efter § 11 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 18. december 2009 udsendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til og med den 12. januar 2010.

Miljøklagenævnet anbefaler at man hører naboer indenfor konsekvensafstanden. Konsekvensafstanden for lugt er jf. Miljøstyrelsens regneark beregnet til 228 meter for Hattingvej 49. De hørte naboer fremgår af fremsendelsesbrevet.

Der indkom ingen bemærkninger fra de hørte naboer.

Godkendelsen offentliggøres d. 10. februar 2010.

GENERELLE FORHOLD

BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hattingvej 49. 8700 Horsens. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 21347. Ejendommen har CVR nr. 5600414.

Bygholm Landbrugsskole har i dag en malkekvægproduktion på 85 køer med opdræt svarende til 150,07 DE samt en svineproduktion på 149 DE. Bygholm Landbrugsskole ønsker at omlægge husdyrproduktionen til én af de to beskrevne produktioner, benævnt alternativ 1 og alternativ 2.

- Alternativ 1: at udvide malkekvægproduktionen og nedlægge svineproduktionen. I alt 246,78 DE
- Alternativ 2: at etablere et kviehotel og nedlægge svineproduktionen og malkekvægproduktionen. I alt 121,09 DE.

I begge alternativer nedlægges svineproduktionen og hesteholdet udvides fra 0,87 DE til 5,22 DE.

Ejendommen er beliggende i landzone. Den tilhører Bygholm landbrugsskole, der blev grundlagt i 1945. Landbruget består af 6 eksisterende stalde fordelt på kvæg, svin og heste.

Der er ingen nybyggeri i forbindelse med produktionsændringen.

- Ved alternativ 1 udvides kvægholdet og der installeres malkebotter (AMS) i den nordlige ende af kostalden (bygning 10) og mælketanken erstattes af en udvendig silomælketank. Ungdyrenes opstaldning ændres i de eksisterende stalde. Svineproduktionen afvikles og stalde ombygges eller nedrives. Hesteholdet udvides til 12 bokse.
- Ved alternativ 2 indrettes kviehotellet i de eksisterende malkekvægstalde. Svineproduktionen afvikles og stalde ombygges eller nedrives. Malkekvægproduktionen afvikles. Hesteholdet udvides til 12 bokse.

De eksisterende svinestalde udgør i dag 2.444 m². De eksisterende kvægstalde udgør 1.743 m² samt en mindre stald til ungdyr og heste på 170 m².

Der er etableret 3 nyere plansiloer syd for kostalden. Overfladevand fra disse ensilagepladser ledes til opsamlingsstank og vandes herfra ud på marken.

Ejendommen har egen vandboring til drikkevand.

Bedriftens udbringningsarealer på i alt 194,98 ha ligger i oplandet til Horsens fjord og ligger delvist i nitratfølsomt indvindingsopland.

MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Horsens Kommune har gennemgået ansøgningsmaterialet, og vurderer på baggrund af nedenstående, at udgangspunktet for ansøgningen er korrekt:

Bygholm Landbrugsskole er den 12. februar 2004 blevet meddelt en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens Kap. 5.

Bygholm Landbrugsskole ansøgte den 27. august 2007 om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrholdet samt opførelse af nye stalde, plansiloer til ensilage m.v.

Horsens Kommune meddelte den 25. januar 2008 Bygholm Landbrugsskole en miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Godkendelsen fra 2008 vedrørte en udvidelse af det eksisterende husdyrhold samt etablering af plansiloer til ensilage og en beholder til opsamling af ensilagesaft og regnvand fra befæstede arealer. Godkendelsen fra 2008 er påklaget men delvist taget i brug i det der er etableret en ensilageplads og en beholder til ensilagesaft m.m.

Miljøklagenævnet har den 10. september 2009 ophævet Horsens Kommunes afgørelse af 25. januar 2008 med virkning fra den 10. september 2010 og hjemsendt sagen til fornyet behandling i Horsens Kommune.

Bygholm Landbrugsskole har valgt ikke at udvide husdyrholdet som beskrevet i godkendelsen fra 2008 og har med en ny ansøgning indsendt den 12. februar 2009 søgt om et andet projekt – nærværende miljøgodkendelse.

Da godkendelsen fra 2008 ikke er udnyttet for så vidt angår husdyrholdet er det Horsens kommunes vurdering at udgangspunktet for husdyrholdet for denne godkendelse er det samme som udgangspunktet for godkendelsen fra 2008. Nærværende godkendelse erstatter dermed godkendelsen af 25.januar 2008.

Horsens Kommune har med baggrund i Miljøklagenævnets udtalelser vurderet, at uanset om der er tale om en udvidelse af dyreholdet indenfor en bestemt dyretype (malkekvægene) eller udskiftning af dyretypen (fra malkekvæg til kvier) i det eksisterende anlæg, bevirker at dette udløser krav om en miljøgodkendelse efter § 11 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Godkendelsen kan dermed ikke gives som et tillæg til den oprindelige godkendelse givet efter kapitel 5 efter miljøbeskyttelsesloven.

De hovedhensyn der har været bestemmende for miljøgodkendelsens vurderinger er, at der er tale om en bestående virksomhed med nyt anlæg, anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, næringsstoffer til overfladevand, natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkninger, begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener, sikring af korrekt affaldshåndtering, beskyttelse af jord og grundvand, recipienter og spildevandsafledning, hovedhensynet til de landskabelige værdier, væsentlige mulige alternative løsninger, samt en plan for nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Endvidere er godkendelsen behandlet i henhold til de retningslinjer der i dag er til rådighed for vurdering af Natura 2000 områder.

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen, som skal vurderes i forbindelse med denne godkendelse.

Der er med denne godkendelse ikke taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller arbejdsmiljøloven.

GYLDIGHED

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen.

Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter offentliggørelsen.

RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 10. februar 2018. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 39 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Bygholm Landbrugsskoles miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. I RELATION TIL ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afstandene fra staldanlægget målt fra kostalden (bygning 10) til nærmeste omgivelser er angivet i nedenstående tabel.

Afstand i meter fra staldanlæg til:	Meter	Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav: Meter
Beboelse på samme ejendom	48	15 meter
Nabobeboelse, Hattingvej 44	235	50 meter
Samlet bebyggelse	over 500	100 meter
Byzone, Horsens	455	300 meter
Naboskel	212	30 meter
Ikke almene vandforsyningsanlæg	85	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	Over 500	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	Over 100	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	Over 50	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	Over 25	25 meter

Alle generelle afstandskrav er overholdt fra landbruget. Der er 328 meter fra det eksisterende anlæg (eksisterende svinestalde som tages ud af drift) til byzone (industriområde). Fra kostalden (bygning 10) er der 455 m til byzone.

Fra de eksisterende stalde er der 235 meter til nærmeste nabobeboelse i landzonen.

I forbindelse med denne godkendelse, ophører svineproduktionen på ejendommen, og dermed vil følgende stalde, bygning 4, 5 og 6 blive tømt for dyr.

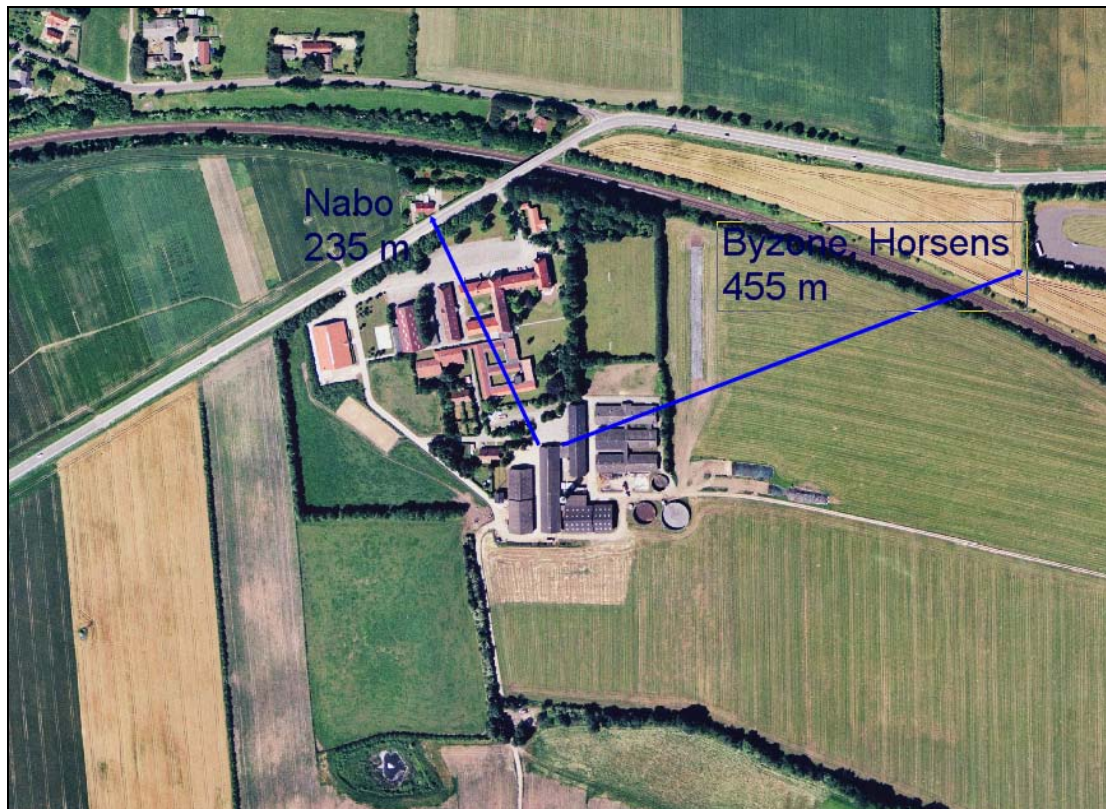
KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På Hattingvej 49 er der tale om et bestående staldanlæg, hvis ydre grænser ikke ændres i forbindelse med denne godkendelse.

Til miljøgodkendelsen hører også en plansilo til ensilage beliggende syd for anlægget samt en opsamlingsbeholder til opsamling af regnvand og ensilagevand fra ensilagepladsen. Opsamlingsbeholderen er beliggende umiddelbart sydøst for gyllebeholderne.

Kommunen vurderer derfor, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Bygholm Landbrugsskole er placeret i landzone og anlægget har forholdsvis langt til naboer. Anlægget er placeret syd for landbrugsskolen og fungerer som en integreret del af Landbrugsskolen.

Nærmeste byzone er Horsens by, som ligger 455 meter øst for staldene. Hatting by er ligeledes byzone som ligger ca. 970 meter vest for staldene. En samlet bebyggelse ligger længere væk end nærmeste byzone, hvilket er over 1.000 m længere væk.

I IT-ansøgningssystemet beregnes der lugtgenegrænser for den ansøgte produktion i forhold til enkeltboliger i landzone som ikke ejes af ansøger, samlet bebyggelse og lokalplaner i landzone, rekreative områder samt byzone og sommerhusområde. I ansøgningen er der indsat placering af den nærmeste for hver kategori og ansøgningssystemet har beregnet at der er mere end 1,2 x geneafstanden til henholdsvis nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Horsens Kommune vurderer placeringen i forhold til naboer og by og konkluderer at geneafstandene hertil er overholdt med en rimelig margin, der ikke med de nugældende regler hindrer fremtidig udvikling.

Anlægget ligger udenfor beskyttelseslinjerne

- Søbeskyttelseslinje
- Strandbeskyttelseslinje
- Åbeskyttelseslinje
- Skovbyggelinje
- Kystnærhedszonen

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol.

- Ved produktionens ophør skal gyllebeholdere og stalde efterlades i rengjort stand.
- Ved produktionens ophør skal overflødiggjorte bygninger fjernes.

PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er beliggende i landzone.

Ejendommen ligger udenfor naturområder der er beskyttet af naturbeskyttelsesloven, internationale naturbeskyttelsesområder/Natura 2000, særlig værdifuld natur eller andre former for naturbeskyttede områder.

Der er ikke indenfor 300 meter eller 1000 meter fra staldanlægget registreret naturområder der er omfattet af § 7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Anlægget er således beliggende udenfor bufferzoner.

Nærmeste naturområde beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven i området er en sø, der er beliggende 187 meter sydøst fra anlægget. Derudover findes der 1200 meter fra anlægget en § 3 beskyttet mose og der er et beskyttet vandløb 985 meter sydvest for anlægget.

Nærmeste særlige værdifulde naturområde er området syd for Bygholm sø. Dette område er beliggende 880 meter nord for staldanlægget på Bygholm Landbrugsskole. Det nærmeste Nature 2000-område er EF-habitatområde nr. 236 Bygholm Ådal, som ligger i afstand af 2,4 km fra Hattingvej 49.

Anlægget er uberørt af rekreative områder, fredede områder, fortidsminder samt kulturmiljøer og særlige bevaringsværdige landsbyer.

Anlægget ligger udenfor strandbeskyttelseslinjer og kystnærhedszone samt klitfredningslinjer. Det er endvidere ikke berørt af kirkeomgivelser eller kirkebyggelinje.

Nærmeste søbeskyttelseslinje er 1.100 meter mod nord og å-beskyttelseslinje er 1.400 meter vest for ejendommen. Ejendommen ligger udenfor skovrejsningslinje og skovbyggelinje. Sidstnævnte er beliggende hhv. 400 meter mod øst og 600 meter mod vest.

Der er et enkelt beskyttet sten og jorddige ca. 40 meter sydvest fra staldanlægget. Der vil ikke blive ændret på diget i forbindelse med driften af jorden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

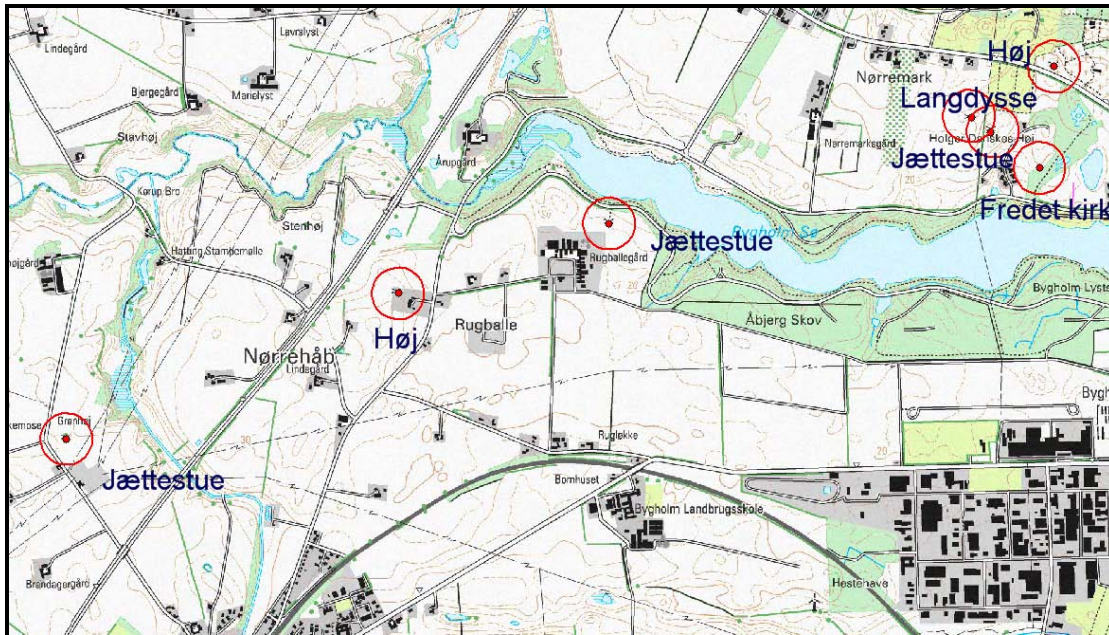

Bygholm Landbrugsskole er placeret på kanten af en ådal hvor der mod syd er et landskab domineret af store bakker.

Nærmeste kirkebeskyttelse er registreret omkring Hatting Kirke som ligger 1,5 km vest sydvest for Bygholm Landbrugsskole.

Nærmeste fortidsminde ligger 1,2 km nordvest for ejendommen

Bygholm Landbrugsskole ligger ca 1 km syd for Bygholm Sø. Her er registreret følgende:

- en rekreativ stirute omkring Bygholm Sø
- Oldtidsmiljø omkring Bygholm Sø*
- Særligt værdifuldt landskab – der følger Bygholm Å ind i landet (mod vest)
- Særlig værdifuld natur**

* Bygholm Sø's omgivelser vidner om en heftig forhistorisk aktivitet i form af gravhøje, Megalitgrave (stendysser), boplads- og depotfund.

** med sjældne og fredede arter

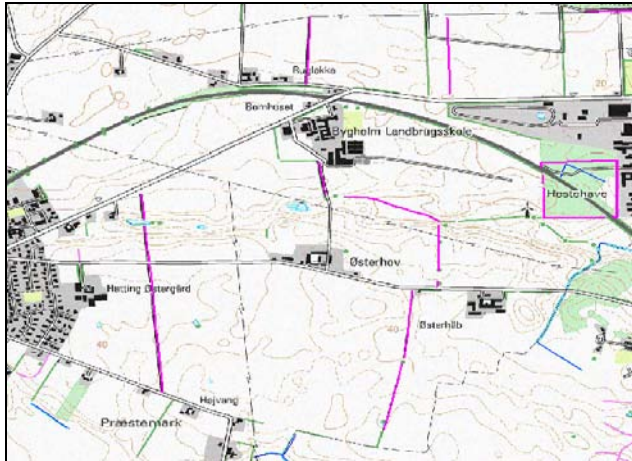
I skoven syd for søen findes Tyndakset gøgeurt (fredet). I området ved Bygholm Å findes Majgøgeurt (fredet), Isfugl (sjælden) samt Kirkeugle (sårbar).

Der er ikke registreret uforstyrrede landskaber i området omkring Bygholm Landbrugsskole

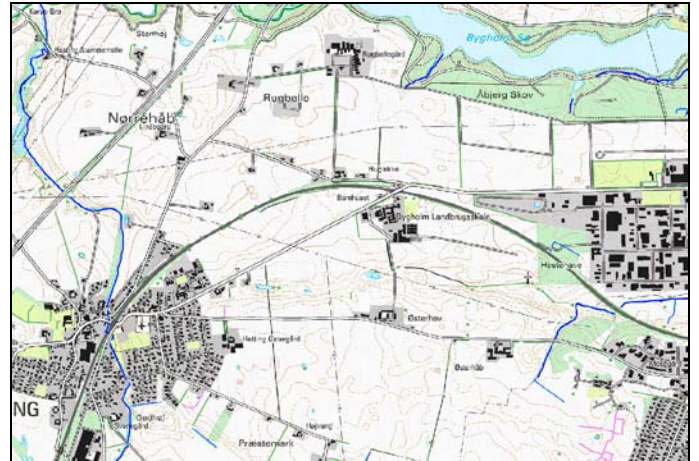
I området omkring Bygholm Landbrugsskole og i forbindelse med udbringningsarealerne er der registreret beskyttede diger. Det er Horsens kommunes vurdering at landbrugsdriften på Bygholms Landbrugsskole ikke har betydning for de beskyttede diger.

Langs den østlige grænse af mark nr. 4-0 løber Dagnæs Bæk videre forbi de arealer der afgræsses (mark nr. 8-2, 8-3 og 8-4) og videre ind mod Horsens by. Vest for ejendommen gennem Hatting by løber Hatting Bæk, der har udløb i Bygholm Å og videre til Bygholm Sø.

Diger (lyserøde streger)

Vandløb (blå streger)

Horsens Kommune vurderer at ændringen i husdyrholdet ikke umiddelbart har landskabsmæssig betydning da der ikke i forbindelse med ændringen ikke bygges nye stalde, og den nye plansilo syd for anlægget og opsamlingsbeholderen til overfladevand fra plansiloen begge opføres i tilknytning til det eksisterende anlæg.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol.

HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nudriften består af 85 køer, 86 opdræt svarende til 150,07 DE samt 265 søer, 6500 smågrise og 2200 slagtesvin svarende til 149,01 DE. Desuden er der 2 heste svarende til 0,87 DE
I nudriften produceres i alt 29.491 kg N og 5.867 kg P fra i alt 287 DE og der afsættes 703 kg N og 130 kg P svarende til 8,5 DE ved afgræsning. Der er anvendt standardnormer i nudriften.

Produktionsoversigt - Svin

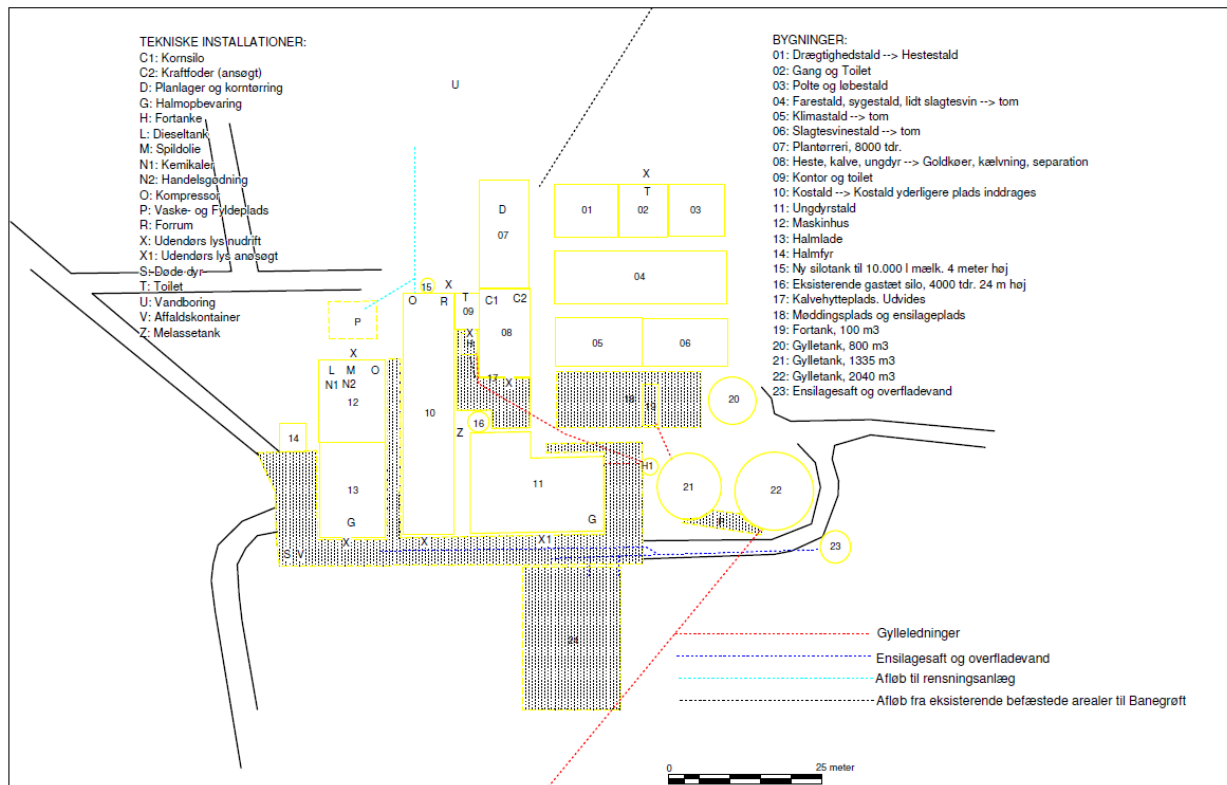
Svin og Heste	Dyrekategori	Antal Nudrift	Stipladser Nudrift	DE Nudrift	Stipladser Ansøgt	Antal Ansøgt	DE Ansøgt
Poltestald/ løbestald (bygning 3)							
Svin	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	95	54	15,43			
Drægtighedsstald (bygning 1)							
Svin	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	170	148	27,62			
Andre dyr	1 voksen årshest, 500-700 kg	2		0,87		12	5,22
Farestald (bygning 4)							
Svin	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	265	64	18,58			
Klimastald (bygning 5)							
Svin	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	6500	1000	31,32			
Slagtesvine- stald (bygning nr. 6)							
Svin	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1500	375	38,22			
Svin	Slagtesvin, Dybstrøelse	700	175	17,84			
I alt				149,88			5,22

Produktionsoversigten viser nudriften for svineproduktionen og hesteholdet og at svineproduktionen ikke fortsætter i ansøgt drift.

De eksisterende bygninger (bygning nr. 1, 2 og 3) hvor der nu er svin ændres til hestestald, garager, depot og laboratorier.

Den gennemsnitlige højde på staldbygningerne er 8 meter, mens kornsiloen er den højeste del af anlægget (ca. 24 meter).

Se Bilag 1B. Situationsplan med afløbsforhold

Produktionsoversigt – Malkekvæg – Alternativ 1:

KVÆG og andre dyr	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt	Bemærkninger
Kostald (bygning nr. 10)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	85	113,44	120	160,15	
Ungdyrstald (bygning nr. 11)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælving), Dybstrøelse (hele arealet)			20	7,14	6-10 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælving), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	50	25,41	50	25,41	10-24 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælving), Dybstrøelse (hele arealet)			35	17,79	10-24 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)			17	5,01	3-6 mdr.
kalvehytter (område nr. 17)						

Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	9	2,24	17	4,17	NU: 0,5-3 mdr. Ans: 0-3 mdr.
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)			64	0,42	40-50 kg
ungdyrstald -> goldkøer (bygning nr. 8)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	2	0,45			0-0,5 mdr.
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	44	0,29			40-50 kg
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	14	5,00			6-10 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			18	24,02	
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)			2	2,67	
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	11	3,24			6-10 mdr.
			150,07		246,78	

Produktionsoversigten viser nudrift og ansøgt drift for malkekvægholdet.

Gennemsnitlig fordeling af opdrættet på alder:

Fordeling	0-0,5	3	6	10	24 mdr.	
NU	2	9	11	14	50	86 stk.
ANSØGT		17	17	20	85	139 stk.

Produktionen i ansøgt drift er 140 køer og 139 stk. opdræt svarende til 246,78 DE samt 12 heste svarende til 5,22 DE. Der er ingen svineproduktion i ansøgt drift.

I ansøgt drift produceres i alt 23.352 kg N og 3.942kg P fra i alt 230,4 DE og der afsættes i alt 1.208 kg N og 222 kg P ved græsning fra i alt 14,40 DE og der er 7,2 DE der græsser udenfor bedriftens harmoniareal. Gødningen der afsættes ved afgræsning udenfor harmoniareal indgår ikke i gødningsregnskab og derfor heller ikke i beregningerne i denne godkendelse. Desuden modtages i alt 55,02 DE med et indhold på 5.520 kg N og 1.080 kg P (svarende til slagtesvinegylle).

I ansøgt drift køres 83 % af dybstrøelsen direkte ud på marken og pløjes ned med det samme. I ansøgt drift fodres køerne med et fosforindhold efter normfodring. Kostalden er en dybstrøelsesstald med lang ædeplads med spalter med gyllekanaler og bagskyl. I ansøgt drift indsættes der malkerobotter i den nordlige ende af kostalden (bygning10) og pladsen fra malkestald og opsamlingsplads i samme ende af bygningen inddrages i dybstrøelsesarealet. Uden for stalden opsættes en silomælketank der er 4 m høj og som kan indeholde 10.000 l mælk. Denne etablering skal anmeldes til Horsens Kommunes Byggesagsafdeling.

Produktionsoversigt – Kviehotel – Alternativ 2:

KVÆG og andre dyr	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt	Bemærkninger
Kostald (bygning nr. 10)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	85	113,44			
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			100	49,15	
Ungdyrstald (bygning nr. 11)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)			55	27,03	6-10 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	50	25,41	50	24,57	6-26 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)			17	5,01	3-6 mdr.
kalvehytter (område nr. 17)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	9	2,24	9	2,65	NU: 0,5-3 mdr. Ans: 0-3 mdr.
ungdyrstald -> goldkøer (bygning nr. 8)						
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	2	0,45	8	2,36	0-0,5 mdr.
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	44	0,29			40-50 kg
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	14	5,00	21	10,32	6-10 mdr.
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	11	3,24			6-10 mdr.
I alt			150,07		121,09	

Produktionen i ansøgt drift er 260 stk. kvier svarende til 121,09 DE samt 12 heste svarende til 5,22 DE. Der er ingen svineproduktion i ansøgt drift.

I ansøgt drift produceres i alt 11.211 kg N og 2.187 kg P fra i alt 126,33. Desuden modtages i alt 146 DE med et indhold på 14.600 kg N og 2.920 kg P (svarende til slagtesvinegylle).

I ansøgt drift køres 87 % af dybstrøelsen direkte ud på marken og pløjes ned med det samme. I ansøgt drift fodres kvierne med et fosforindhold efter normfodring. Kostalden er en dybstrøelsesstald med lang ædeplads med spalter med gyllekanaler og bagskyl.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om en maksimal tilladt produktion. Se under vilkårsdelen.

Kommunen har foretaget følgende vurdering af staldsystemerne i forhold til BAT.

I forbindelse med den ansøgte omlægning af husdyrproduktionen sker der ingen renoveringer af de eksisterende stalde og der bygges ikke nye stalde. Dvs. der er tale om et uændret staldsystem.

På Bygholm Landbrugsskole kvierne går overvejende på dybstrøelse med lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) men der er også nogle af kvierne der udelukkende går på dybstrøelse. Malkekvægene i alternativ 1 går ligeledes på dybstrøelse med lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

I forbindelse med denne godkendelse er der set på bygningernes alder og oplysninger om deres forventede levetid. Samtlige stalde der indgår i godkendelsen er opført i 1986-1987, og er dermed ca. 23-24 år. Det er dog også oplyst at staldene ikke er udtjente og derfor ikke ønskes renoveret på nuværende tidspunkt.

Miljøstyrelsen har vejledende udtalt at gennemsnitslevetiden på et staldanlæg kan forventes at være 15-20 år, hvorefter det skal renoveres gennemgribende.

Et uændret staldsystem vil efter Horsens Kommunes vurdering, som udgangspunkt automatisk være BAT, da det ikke vurderes at være proportionalt at ændre et staldsystem i en eksisterende stald, som ikke er udtjent. Det skal dog vurderes om det vil være proportionalt at stille vilkår om ammoniakreducerende tiltag, som f.eks. optimering af foder eller hyppig udkørsel af dybstrøelse.

For at vurdere om der bør stilles krav til yderligere tiltag, f.eks. fodring eller direkte udkørsel af dybstrøelsen, har kommunen taget udgangspunkt i ammoniakfordampningen fra referencestaldsystemerne for de dyretyper, hvor der i dag ikke er fastlagt et BAT-niveau af Miljøklagenævnet.

Referencestaldsystemet for småkalvene er dybstrøelse, mens referencestaldsystemet for en del af kvierne er dybstrøelse (dem der går på dybstrøelse) og for resten af kvierne er referencestaldsystemet dybstrøelse med lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

For malkekvæg er det er i MKN afgørelse nr. 130-00322 afgjort, at BAT-byggeblad Gr. nr. 107.04-51 anviser bedste tilgængelige gulvtype, hvor det fastslås at præfabrikerede drænede gulve er BAT. Der er derfor i vurderingen af ammoniakemissionen taget udgangspunkt i dette.

Ved malkekvægproduktionen (alternativ 1) vil den samlede ammoniakemission fra de eksisterende stalde (ren dybstrøelse eller dybstrøelse med lang ædeplads med spalter) være 2059 kg N/år, mens ammoniakemissionen ved brug af referencestaldene for kalve og kvier og BAT-stalde for malkekvægene jf. ovenstående vil være 1490 kg N/år. Der er altså en forskel i ammoniakemissionen på 569 kg N/år.

Kommunen har ved fastlæggelse af BATniveauet i forhold til malkekvægsproduktionen overvejet om der skulle stilles krav om ændring af staldsystemet. I den forbindelse har det indgået i kommunens vurdering at Miljøstyrelsen har oplyst at en pris mellem 40-100 kr. pr. kg reduceret N, efter Miljøstyrelsens vurdering automatisk vil være BAT, mens priser som overstiger dette niveau ikke nødvendigvis vil være proportionelt, og dermed ikke BAT.

Ud fra det niveau Miljøstyrelsens har udmeldt må det ca. koste mellem 20.000-60.000 kr. at ændre staldsystemet. Dette kan ikke lade sig gøre, og på den baggrund har kommunen vurderet at det ikke er proportionelt at stille krav om et ændret staldsystem, og dermed ikke er BAT. Der er derfor set på andre muligheder for at reducere ammoniakfordampningen.

Der er i ansøgningen anvendt en tilpasning om at køre 83 % af dybstrøelsen direkte ud ved malkekvægene og 87 % ved kviehotellet, hvorved ammoniakfordampningen reduceres. Der er stillet vilkår om dette.

Der er som nævnt ovenover ikke anvendt optimering af foder, men det er oplyst at der anvendes EFK og på baggrund af dette udarbejdes der foderplaner. Det er Horsens Kommunes vurdering at anvendelsen af de ovennævnte tiltag, vil sikre at der anvendes optimeret foder. Der er derfor ikke stillet yderligere vilkår til dette.

Konsekvensen af kommunens vurdering er, at de eksisterende staldafsnit med malkekvæg med enten dybstrøelse eller dybstrøelse med lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) på Hattingvej 49 ikke skal leve op til BAT-niveauet på nuværende tidspunkt.

Samlet vurderes det at der anvendes BAT i forhold til malkekvægsproduktionen, til trods for at stalden ikke i sig selv lever op til BAT. Da staldene er ældre end 15-20 år er der dog stillet vilkår om, at der for stalde der på godkendelsestidspunktet (10. februar 2010) ikke lever op til BAT (bygning nr. 8, 10 og 11), skal der i forbindelse med revurderingen i 2018, leveres en redegørelse for økonomien, proportionaliteten og muligheden for at opfylde det på tidspunktet gældende BAT-krav.

Ved kviehotellet (alternativ 2) er den samlede ammoniakemission fra de eksisterende stalde (ren dybstrøelse eller dybstrøelse med lang ædeplads med spalter) 905 kg N/år, mens ammoniakemissionen ved brug af referencestaldene for kalve og kvier jf. ovenstående vil være 905 kg N/år. Ammoniakemissionen fra det nuværende staldsystem med kvier vurderes at være tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- På Hattingvej 49 må der i alternativ 1 (malkekvægproduktion) være 140 malkekvæg af tung race, 105 stk. opdræt (6 mdr.-kælvning (24 mdr.)), 34 stk. småkalve (0-6 mdr), 64 tyrekalve (40-50 kg) og 12 voksne heste (500-700 kg) svarende til 252 DE. Naturlige produktionsudsving er tilladt, men produktionen må som et gennemsnit over 3 på hinanden følgende år ikke overstige de tilladte 252 DE.
- På Hattingvej 49 må der i alternativ 2 (kviehotel) være 260 stk. kvier af tung race (3-26 mdr.) og 12 voksne heste (500-700 kg) svarende til 126,31 DE. Naturlige produktionsudsving er tilladt, men produktionen må som et gennemsnit over 3 på hinanden følgende år ikke overstige de tilladte 126,31 DE.
- Bygholm Landbrugsskole skal senest 1 år efter at godkendelsen er meddelt af Horsens Kommune eller 1 år efter at godkendelsen er endelig afgjort af en klagemyndighed i tilfælde af at godkendelsen påklages, meddele Horsens Kommune hvilken produktion der etableres, malkekvægbesætning eller kviehotel.
- Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopi af gødningsregnskaber og evt. af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber. Kopier skal indsendes til kommunen seneste 14 dage efter at kravet er meddelt virksomheden.
- De nuværende svinestalde (bygning 4, 5 og 6) skal tømmes for dyr, foderrester og husdyrgødning. Staldene vaskes og kan herefter ikke anvendes til husdyr uden forudgående vurdering af Horsens kommune.

- For de stalde der på godkendelsestidspunktet (10. februar 2010) ikke lever op til BAT (bygning nr. 8, 10 og 11) skal der i forbindelse med revurderingen i 2018, leveres en redegørelse for proportionaliteten og muligheden for at opfylde det på det tidspunkt gældende BAT-krav.

VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den eksisterende kostald (bygning 10) og ungdyrstald (bygning 11) er naturligt ventileret, hvor luften ledes ind gennem åbninger i siden og ud gennem en langsgående åbning i kip. Der forekommer derfor ingen ventilationsstøj i de naturligt ventilerede stalde, hvilket fordrer et bedre arbejdsklima for landmanden i stalden.

Naturlig ventilation giver et stort luftskifte og lavere temperaturer i staldene, hvilket giver en lavere koncentration af ammoniak og lugt i staldene og i afkastluften. Derudover er der intet energiforbrug til ventilation.

De nuværende svinestalde med dybstrøelse er naturligt ventilerede og de øvrige svinestalde er ventileret med undertryksventilation. Hestene opstaldes fremover i en af bygningerne med naturlig ventilation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med lukning af svineproduktionen på Bygholm Landbrugsskole vil bygningerne til svin herefter ikke blive ventileret mekanisk og der vil derfor være et lavere energiforbrug og et mindre støjniveau i og omkring bygningerne.

Svineproduktionen er i nudrift en væsentlig kilde til lugtemission. Udvidelsen i malkekvægproduktionen eller etableringen af et kviehotel medfører i begge tilfælde en væsentlig reduktion i den samlede lugtemission fra produktionen. Centrum for lugtgenerne flyttes således at det fremover ligger i forbindelse med kostalden.

Kommunen vurderer på baggrund af dette, at overgangen til kun naturlig ventilation betyder færre gener og emissioner som støj, lugt og ammoniak. Endvidere vurderes naturlig ventilation af være BAT jf. BREF.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet yderligere vilkår for drift og egenkontrol.

FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternativ 1 (malkekvægproduktion):

Kørerne og opdrættet fodres med grovfoder og kraftfoder i en fuldfoderblanding. Der laves en blanding til hver dyretype. Ca. 60 % af foderet er grovfoder og produceres på ejendommen.

Der foretages analyser af grovfoderets indhold af næringsstoffer ved betydende slæt. Resultaterne af grovfoderanalyserne anvendes herefter til at lave EFK'er (EndagsFoderKontrol).

I ansøgningen er råprotein til malkekøer ikke ændret i forhold til normerne i Husdyrgodkendelse.dk. Tildelingen af fosfor til malkekøer sker efter normfodring. Korrektioner i forhold til foderet er fravalgt da der ikke ønskes restriktioner i forhold til fodring af en højtydende besætning som derved kan påvirke mælkeydelsen i negativ retning.

Alternativ 2 (kviehotel):

Kvierne fodres med grovfoder og kraftfoder og foderplanen optimeres efter gældende normer.

Der er på ejendommen etableret plansiloer som har kapacitet til at opbevare hele produktionen af grovfoder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens kommune har d. 25. januar 2008 godkendt Bygholm Landbrugsskole efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. december 2006). Der er i forbindelse med denne miljøgodkendelse lovligt opført ensilageplads og opsamlingsbeholder til ensilagevand. Denne godkendelse blev efterfølgende påklaget, og er ikke taget i brug for så vidt angår husdyrholdet. Miljøgodkendelsen er siden blevet hjemvist til fornyet behandling.

Nærværende godkendelse er imidlertid et andet projekt end det der blev givet godkendelse til i januar 2008 og godkendelsen af plansiloen og opsamlingsbeholderen indgår derfor i nærværende godkendelse.

Der er ikke foretaget tilpasninger på foderet for at opnå en reduktion i emissioner fra anlægget. Med hensyn til fodring, er det basis for BAT at få vurderet næringsstofindholdet i grovfoderet via grovfoderanalyser. Der foretages i forbindelse med malkekvægproduktionen grovfoderanalyser for at kunne optimere fodringen. Som opfølgning på fodringer laves der EFK. Formålet med en EFK er, at alle fodermidler afvejes, og efterfølgende beregnes rationens indhold af råprotein, AAT og PBV som et gennemsnit for kørerne i besætningen. Fodertildelingen er helt afgørende for at sikre en høj mælkeproduktion.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne og at håndteringen er indrettet så eventuelt spild kan opsamles.

Der er i dag ingen beskrevne BAT krav for fasefodring af kvæg og der er derfor ikke stillet krav om dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet yderligere vilkår for drift og egenkontrol:

- Ved malkekvægproduktionen skal der laves foderplaner og der skal følges op på fodringen ved hjælp af minimum 4 EFK'er om året. (EndagsFoderKontrol)

ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Elforbrug, vand og diesel er opgjort i 2008. Forbruget er fordelt ud fra normtal. I el-forbruget er der ikke indregnet el til korntørring (variabel) eller til drift af halmfyret (oplyst: ca. 50.000 kWh).

Der er regnet med 100 liter vand pr. ko og 25 liter pr. opdræt pr. dag. Vandforbrug til vask er sat til 10 liter. pr. ko pr. dag. Nøgletal for kvier er fra "Håndbog for kvæghold 2009"

Anvendte ressourcer på ejendommen:

Energi	Nudrift	Ansøgt drift Alternativ 1	Ansøgt drift Alternativ 2
Årligt elforbrug i alt, kWh	343.297	140 køer * 1500 kWh = 210.000	500
Vand			
Malkekøers drikkevand, m ³	3.102 m ³	5.110 m ³	-
Kvier og kalve drikkevand, m ³			1378
Opdræts drikkevand, m ³	785 m ³	1.268 m ³	
Vandspild, køer og opdræt, m ³	34 m ³	55 m ³	
Vandforbrug til vask af malkeanlæg og andet, m ³	310m ³	511 m ³	
Vandforbrug til svineproduktion	9.288 m ³	0	0
Samlet årlig forbrug af vand m ³	13.519 m ³	6.944 m ³	1482
Diesel			
Årligt forbrug af diesel, liter	20.000	20.000	20.000

Energiforbrug

Eksempler på energireducerende tiltag er beskrevet i BAT skema.

I ansøgt drift nedlægges svineproduktionen.

Alternativ 1 (malkekvægproduktion):

Elforbruget relaterer sig primært til foderanlæg, ventilationssystemer, malkeanlæg og gyllepumper. I ansøgt drift sættes der malkeroboter ind. Hvilket betyder, at energiforbruget i kvægproduktionen stiger. Men da svineproduktionen udfases formindskes det totale energiforbrug

Alternativ 2 (kviehotel):

Elforbruget relaterer sig primært til lys, foderanlæg og gyllepumper. Energiforbruget vil være markant mindre end i nudriften eller i alternativ 1, idet svineproduktionen udfases og malkeanlægget ikke længere er i drift.

Til opvarmning af staldene og landbrugsskole er man i 2004 gået over til at bruge halmfyr. Man bruger til således kun naturgas til opvarmning, hvor halmfyret ikke kan levere varme på grund af driftsstop eller lignende.

Derudover vil man forsøge at spare på energien ved at bruge elsparepærer hvor dette er muligt.

Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra egen boring (se situationsplan). I nudriften er vandforbruget 13.519 m³/år til landbrugsbedriften. Der er særskilt vand måler på staldanlægget

Bedriftens drikkevandsinstallationer bliver jævnligt rengjort og eftersat med henblik på at undgå spild. Derudover bliver AMS, rørføring og køletank løbende rengjort, tilset og vedligeholdt. Eventuelle skader og lækager bliver udbedret, så snart problemet er opdaget. Ovenstående aktiviteter sker for at opretholde en fornuftig drift af ejendommen og for at reducere vandforbruget.

Ved indsættelse af malkerobotter i alternativ 1 stiger vandforbruget på kvægbruget. Men da svineproduktionen udfases nedsættes bedriftens totale vandforbrug.

Ved alternativ 2 bliver vandbruget mindre end i både nudriften og i alternativ 1, idet kvierne har et mindre behov for vand end malkekøer og der bruges ikke vand til vask af malkeanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bygholm Landbrugsskole har en vandindvindingstilladelse fra 1985 (DGU-NR 107.134) på 35.000 m³. I 1987 var fordelingen 20.000 m³ til husholdning og 15.000 m³ til husdyrproduktionen. I 2001 blev dette ændret til 8.000 m³ til husholdning og 27.000 m³ til husdyrproduktionen.

I en radius af 10 m omkring vandboringen er der påbud om et fredningsbælte hvor der ikke gødes, dyrkes eller sprøjtes.

Vandindvindingstilladelsen udløber 1. januar 2017 og skal være fornyet inden.

Energiforbruget og vandforbruget bliver aflæst månedligt og ført til separat journal.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal laves månedlig opgørelse af vandforbruget og energiforbruget.

SPILEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

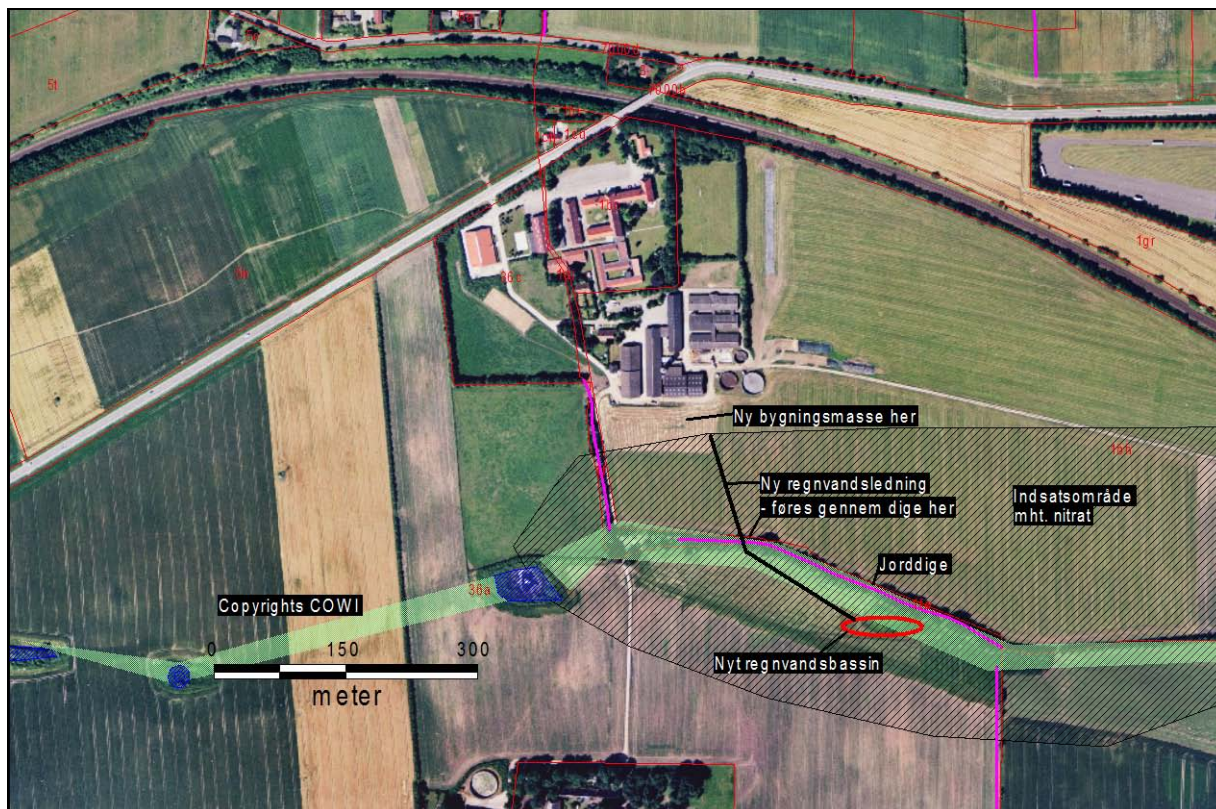

Afløbsforhold på ejendommen kan ses af situationsplan bilag 1.

Personalet toilet har afløb til offentligt rensningsanlæg. Spildevand fra tankrum ledes ligeledes til offentligt rensningsanlæg. I ansøgt drift vil spildevand fra AMS (automatisk malkesystem) og mælketank blive ledt til offentlig rensningsanlæg.

Overfladevand fra eksisterende befæstede arealer og tagvand fra bygninger ledes til banegrøften umiddelbart nord for ejendommen.

Syd for ejendommen findes desuden et regnvandsbassin til overfladevand fra befæstede arealer og tagflader. Regnvandsbassinet er etableret med membran i bunden og der er udløb til et eksisterende dræn der løber til Dagnæs Bæk mod øst.

Horsens kommune har d. 25. januar 2008 godkendt Bygholm Landbrugsskole efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. december 2006). Denne godkendelse er blevet påklaget, og er ikke taget i brug for så vidt angår husdyrholdet. Der er i forbindelse med denne miljøgodkendelse lovligt opført ensilageplads (plansilo) og opsamlingsbeholdere til ensilagevand. Miljøgodkendelsen er imidlertid hjemvist til fornyet behandling.

Nærværende godkendelse er imidlertid et andet projekt end det der blev givet godkendelse til i januar 2008 og ensilagepladsen og opsamlingsbeholderen indgår derfor i nærværende godkendelse

Regnvand og overskydende ensilagesaft fra plansiloen opsamles i opsamlingstank og sammen med vand fra sprøjtefyldeplads udvandes det på bevokset areal. Udvandningen sker ikke på frossen eller sne belagt jord. Arealet det udvandes på hælder ikke mod vandløb og arealet er bevokset på det tidspunkt der vandes på det. Arealet ligger ikke i område med nitratsårbare arealer.

I tilfælde af at der ikke kan udvandes vand fra opsamlingstanken, er det muligt at pumpe vandet over i gyllebeholder. Vandet har ingen gødningsværdi, og indgår ikke i gødningsplanlægningen.

I ansøgt drift skal overfladevand fra befæstede arealer syd for bygningerne også ledes til samme opsamlingstank. Opsamlingstanken har en kapacitet på 320 m³, hvilket betyder, at opsamlingstanken har en betydelig kapacitet og kan klare en nedbørshændelse på 86 mm. Det betyder også, at pumpens kapacitet er af mindre betydning og at der ikke skal stilles specifikke krav til pumpens kapacitet.

Overfladevand fra område med kalvehytter (nr. 17 på situationsplanen) ledes til fortank og dernæst til gyllebeholder.

Der er på ejendommen etableret 2 vaskepladser, henholdsvis mellem de to gyllebeholdere (nr. 21 og 22) og nord for bygning 12. Se situationsplanen bilag 1.

Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte foregår på vaskeplads med tæt bund og afløb opsamlingsbeholder. Skylning af marksprøjten foregår ved, at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet. Marksprøjte påfyldes fra buffertank. Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr foregår på betonplads.

Forbruget af pesticider ligger generelt under normen. Forbruget i 2004 var 136,1 kg. Forbruget har generelt ligget stabilt.

Spildevandstyper	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand	700 m ³	Offentligt rensningsanlæg	Ingen
Sanitært spildevand fra folkehøldes faciliteter	100 m ³	Offentligt rensningsanlæg	Ingen
Befæstede arealer	966 m ³	Gylletank	
Befæstede arealer + plansiloer	2.590 m ³	Opsamlingstank	
Befæstede arealer	9.100 m ³	Banegrøft	-

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder regnvand og ensilagesaft, i ansøgt drift. Mængderne indgår i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet som er foretaget under afsnittet "Flydende husdyrgødning".

Idet der ikke sker direkte udledning af overfladevand fra befæstede pladser, hvor der kan forekomme spild, vurderer kommunen at håndteringen af spildevand fra sådanne pladser sker på forsvarlig vis.

Sammenfattende vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Regnvand og overskydende ensilagesaft fra plansilo skal opsamles i beholder og kan sammen med vand fra vaskeplads udvandes på bevokset areal. Udvandingen må ikke ske på frossen eller sne belagt jord. Arealet må ikke hælde mod vandløb og arealet skal være bevokset på det tidspunkt der vandes på det. Arealet må ikke ligge indenfor området med nitratsårbare arealer. I tilfælde af klager over lugt fra udvandingen, skal Bygholm Landbrugsskole efter vurdering sammen med Horsens Kommune, finde alternativer, såsom nye udvandingsarealer eller lign.
- I tilfælde af at der ikke kan udvandes vand fra opsamlingstanken, skal det være muligt at pumpe vandet over i gyllebeholder. Vandet har ingen gødningsværdi, som skal indgå i gødningsplanlægningen.
- Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en vaskeplads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder. Hvorefter det udvandes eller ledes til gyllebeholder. Skylning af marksprøjten kan dog foregå ved, at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.

AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affaldstype	Opbevaringssted	Afleveres til
Olieaffald	Bygning 12 maskinhus	BP
Rester af bekæmpelsesmidler	Bygning 12 maskinhus	Leverandør
Medicinrester		Dyrlæge
Kanyler i særlig beholder	I kanyleboks i depot rum	Dyrlæge
Fast affald: Papir, plastik m.v.	Container	Marius Pedersen til Genbrugsplads
Døde dyr	Overdækket ved bygning 13	DAKA

Døde dyr opbevares sydvest for halmlade hævet over jorden og afdækket (bygning 13), og afhentes til destruktion af DAKA efter behov.

Medicinrester såfremt der er nogle af disse leveres til dyrlæge. Brugte kanyler og medicinflasker leveres til Marius Pedersen eller anden godkendt aftager af dette.

Spildolie opbevares i tromle og afhentes af BP.

Al fast affald opsamles i én enkelt container 6 m³. Større mængder køres til genbrugspladsen i Horsens. Affald som plast og brændbart affald bortskaffes via Marius Pedersen eller anden godkendt aftager ca. 5-6 gange om året til forbrænding. Plast opbevares i maskinhus eller container og brændbart affald opbevares ligeledes i container. Det husholdningsaffald der findes på landbruget opbevares i container og afskaffes ligeledes ved Marius Pedersen (eller anden godkendt aftager) eller kommunal tømning.

Der er halmfyret på ejendommen. Asken fra fyret bringes ud på ejendommens arealer. Indtil udbringning opbevares det på møddingspladsen. Der anvendes hvert år 910 stk. bigballe i halmfyret. Halm til halmfyret er egen produktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Horsens kommunes affaldsregulativ som kan findes på kommunens hjemmeside.

Virksomhedens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord eller lignende.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, må ikke nedgraves eller opbevares sammen med fast eller flydende husdyrgødning, men opbevares i lukket containere, på kadaverkappe hævet over jorden eller lignende indtil afhentning således, at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

Afbrænding af grene og kvas fra vedligehold af hegn og lysåbne naturtyper må ske efter bekendtgørelse om brandværnsforanstaltninger ved afbrænding af halm, kvas, haveaffald og bål mv. Afbrænding må ikke være til gene for naboer eller trafikken.

Horsens Kommune vurderer ud fra de generelle oplysninger om affaldsbortskaffelse, at der ikke vil være problemer med hensyn til bortskaffelsen af affald fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for affaldshåndteringen.

RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER (OPBEVARING OG FORBRUG)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er følgende olietanke på ejendommen:

Tank til opbevaring af dieselolie på 2.400 liter forefindes i maskinhusets nordvestlige hjørne. Der er tæt bund i maskinhuset. Tanken er af ældre dato.

Der forefindes ikke andre tanke til opbevaring af flydende brændstof.

Diesel til maskinerne tankes indenfor på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

Kemikalier opbevares i et frostfrit, aflåst kemikalierum uden afløb i bygning 12. Rester/spild af olie tilbageleveres til leverandøren (eventuelt BP). Kemikalieaffald (EAK kode 02 01 09) opbevares i aflåst skab og leveres til godkendt deponering eller på kommunal genbrugsplads.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placering af tanke, tankning og håndtering af olieprodukter på fast bund reducerer risikoen for forurening af jord og grundvand.

Det er vurderet, at den beskrevne tankning indenfor på tæt bund med mulighed for opsamling af spild er den bedst muligt, idet det minimerer risikoen for forurening med olieprodukter.

I forbindelse med kommunens landbrugstilsyn den 29. august 2007 har kommunen meddelt, at den gamle dieseltank skal udskiftes senest den 31. august 2008. Kommunen har fået oplyst, at tanken er blevet udskiftet, men at den nye tank endnu ikke er anmeldt til kommunen.

Horsens Kommune vurderer at opbevaring af kemikalier sker forsvarligt uden risiko for forurening.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driften:

- Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, dvs. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild.
- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

- Den nye dieseltank skal snarest anmeldes til Horsens Kommune således at denne fremgår af kommunens BBR register.

DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Forurening med gylle

Før der bliver pumpet gylle fra kostald kontrolleres det, om der er plads i gyllebeholderen. Derudover er der under pumpningen løbende opsyn. Al gylle fra gylletanken pumpes til gyllevogn via teleskop sug. Det sikrer at der ikke sker gylleudslip fra gylletanken. Skulle uheldet være ude, og en gyllebeholder fx bryder sammen, og gyllen løber ud på de omgivende arealer, vil en del af gyllen kunne sive mod øst. Der forefindes bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip.

Det vurderes, at der er meget lille sandsynlighed for at dette vil ske. Der har aldrig tidligere været gylleudslip.

Forurening med olie og kemikalier

Der vil kunne tabes olie og kemikalier under transport rundt på ejendommen. For at mindske forureningen ved et evt. uheld forefindes savsmuld til opsugning af spildt olie og kemikalier. Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af olie forventes at være meget lille.

Kemikalier opbevares i et, aflåst og frostfrit rum. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballage. Der er hverken afløb i rummet eller fald mod åbningen.

Diesel til maskinerne tankes på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er i dag ikke udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen drift, der beskriver hvordan medarbejder og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer.

Det er kommunens vurdering, at der skal udarbejdes en beredskabsplan. Der er således stillet særligt vilkår herom.

Der findes som en del af vejledningen til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug et udkast til en beredskabsplan der kan anvendes som retningsgivende.

Det vurderes, at virksomheden er indrettet og drives således, at spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer kan forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal inden den 1. maj 2010 udarbejdes en beredskabsplan for bedriften. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om overfladeafløb, risikooplag, telefonnumre på kontaktpersoner ved forskellige typer af uheld. Beredskabsplanen skal forefindes i staldene og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være in-

formerede om og have kendskab til dens indhold. Beredskabsplanen skal være udarbejdet på de sprog som de ansatte forstår.

- Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal Horsens Kommune kontaktes telefonisk (såfremt det er i kommunens åbningstid). Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af ejendommens nuværende gødningsregnskab (indberettet den 29. januar 2009 på cvr nr. 56004114) fremgår et samlet antal DE i kvæg på 135,31 og svin på i alt 174,73DE.

Der dyrkes i alt 202 ha, hvoraf 194,98 ha er udbringningsarealer.

Den årlige mængde af husdyrgødning produceret på bedriften i nudrift og ansøgt drift:

Gødningstype	Nudrift		Ansøgt drift (alternativ 1)		Ansøgt drift (alternativ 2)	
	Dybstrøelse (tons)	Gylle (tons)	Dybstrøelse (tons)	Gylle (tons)	Dybstrøelse (tons)	Gylle (tons)
Dybstrøelse, svin	77		0		0	
Dybstrøelse, kvæg	1298		2298		1131	
Dybstrøelse, heste			62		62	
Kvæggylle		1139		1788		445
Svinegylle		3115		0		0
Fradrag afgræsning	-144	-81	0*)	0*)	0*)	0*)
Vand	0	2854	0	1917	0	1637
Modtaget svinegylle		0		983		2607
Total	1231	7027	2360	4955	1193	4689

*) der er ikke medtaget fradrag ved afgræsning, så scenariet anses som worst case.

Det ses, at der er ca. en fordobling i dybstrøelsesmængden og en halvering i gyllemængden produceret på ejendommen. I gylle tillægges modtaget svinegylle, der beregnes som 17,86 tons gylle pr. DE.

Den årlige produktion af kvælstof og fosfor er i ansøgt drift (alternativ 1):

Gødningstype	Kg N	Udnyttelsesprocent	Udnytbart N	Kg P	DE
Dybstrøelse	16.305	45	7.337	2.716	151,65
Kvæggylle	7.047	70	4.933	1.226	78,75
Afsat ved afgræsning	1.209	70	846	222	14,4
Modtaget svinegylle	5.520	75	4.140	1.080	55,05
I alt	30.081		17.256	5.244	299,85

Bemærk, at produktionen er beregnet ud fra normerne for 2005/2006 og kan afvige i forhold til aktuelle normer.

Den årlige produktion af kvælstof og fosfor er i ansøgt drift (alternativ 2):

Gødningstype	Kg N	Udnyttelsesprocent	Udnytbart N	Kg P	DE
Dybstrøelse	8873	45	3.993	1.669	92,71
Kvæggylle	2338	70	1.637	517	33,62
Modtaget svinegylle	14.600	75	10.950	2.920	146
I alt	25.811		16.580	5.106	272,33

Bemærk, at produktionen er beregnet ud fra normerne for 2005/2006 og kan afvige i forhold til aktuelle normer.

Harmoniforholdet for ejendommen udgøres af i alt 194,98 ha udbringningsareal, der i alternativ 1 (malkekvægproduktion) modtager i alt 299,85 DE svarende til 1,54 DE/ha og i alternativ 2 modtager arealerne i alt 1,4 DE/ha.

Der modtages ikke slam, biokompost eller anden organisk gødning på ejendommen.

Jf. generelle regler udbringes asken fra halmfyret på egne marker hvorfra halmen bjærges og anvendes i halmfyret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at oplysninger om alle udbringningsarealer er oplyst i denne ansøgning og at grundlaget for ansøgningen dermed er korrekt.

Alternativ 1:

Der modtages 55,05 DE svinegylle som udbringes med 1,4 DE/ha svarende til 39,3 ha. Den producerede mængde husdyrgødning fra kvæg på i alt 239,58 DE må udbringes på ejede arealer med 1,7 DE/ha svarende til 140,9 ha. Antallet af heste i ansøgt drift udgør 5,22 DE der må udbringes med 1,4 DE/ha svarende til 3,7 ha. I alt er der behov for 183,9 ha til opfyldelse af harmonikravet til udbringning af husdyrgødning fra 299,85 DE fordelt på kvæg, svin og heste som beskrevet. Der er 194,98 ha udbringningsareal til rådighed. I ansøgningen er dyretrykket 299,85 DE fordelt på 194,98 ha svarende til 1,54 DE/ha.

Alternativ 2:

Der modtages 146 DE svinegylle som udbringes med 1,4 DE/ha svarende til 104,3 ha. Den producerede mængde husdyrgødning for kvæg på i alt 121,09 DE må udbringes på ejede arealer med 1,7 DE/ha svarende til 71,2 ha. Antallet af heste i ansøgt drift udgør 5,22 DE der må udbringes med 1,4 DE/ha svarende til 3,7 ha. I alt er der behov for 179,2 ha til opfyldelse af harmonikravet til udbringning af husdyrgødning fra 272,31 DE fordelt på kvæg, svin og heste som beskrevet. Der er 194,98 ha udbringningsareal til rådighed. I ansøgningen er dyretrykket 272,31 DE fordelt på 194,98 ha svarende til 1,4 DE/ha.

Det vurderes, at det generelle harmonikrav er overholdt ved den ansøgte produktion idet harmonikravet i alternativ 1 er 1,63 DE/ha og i alternativ 2 er harmonikravet 1,52 DE/ha. Forskellen i harmonikravet i alternativ 1 og 2 skyldes at andelen af importeret svinegylle er større i alternativ 2 end i alternativ 1.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- På bedriftens udbringningsarealer må der i forbindelse med malkekvægproduktionen (alternativ 1) som et årligt gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,54 DE/ha, eller i alt 30.081 kg N samt 5.244 kg P.
- På bedriftens udbringningsarealer må der i forbindelse med kviehotellet (alternativ 2) som et årligt gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,4 DE/ha, eller i alt 25.811 kg N samt 5.106 kg P.
- Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 194,98 ha udspredningsareal, som fremgår af kortbilag 3.

FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der 4 gyllebeholdere med en samlet opbevaringskapacitet i gyllebeholderne på ca. 7.475 m³. Udover dette er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke. Se bilag 1A.

Den 4. gyllebeholder på 3.300 m³ er placeret på Østerhåbsvej 5. Gyllebeholderen på Østerhåbsvej 51 er rørforbundet med gyllebeholder 3 på Hattingvej 49.

Der produceres ca. 7.027 tons gylle og 1.231 tons dybstrøelse på ejendommen i nudrift.

Ved malkekvægproduktionen (alternativ 1) incl. import af svinegylle vil der produceres 4.955 tons gylle (incl. vand) og 2.360 tons dybstrøelse.

Ved kviehotellet (alternativ 2) incl. import af svinegylle vil der produceres 4.689 tons gylle (incl. vand) og 1.193 tons dybstrøelse.

Der er ikke fast overdækning på gyllebeholderne. Snittet halm sikrer et tæt flydelag. Der føres lovpligtig logbog over flydelag.

OPBEVARINGS-ANLÆG	Beholder Nr.	Bygge-år	Kontrol år	Kapacitet (m ³)	Over-dækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 1	20	1983	2008	800	-	Teleskop-sug
Gyllebeholder 2	21	1986	2008	1335	-	Teleskop-sug
Gyllebeholder 3	22	1993	2003	2040	-	Teleskop-sug
Fortank	H	1959	2008	145		
Fortank	19	1974	2008	216		
Gyllekanaler				590		
Ekstern gyllebeholder (Østerhåbsvej 51)		2002		3300	-	Teleskop-sug
I alt				8426		

Gyllebeholdernes (eksklusiv ekstern gylleholder) ses på situationsplanen bilag 1A.

Husdyrgødning udbringes under hensynstagen til de generelle regler og i henhold til godt landmandskab. Det tilstræbes, at al transport med dybstrøelse og gylle sker på hverdage og indenfor normal arbejdstid, således at det er til mindst mulig gene for omkringboende.

Gyllen suges med teleskop sug fra gyllebeholderne til gyllevogn.

Der køres ikke på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Al udbringning af gylle på sortjord og på græsmarker sker ved nedfældning for udbringningsarealer beliggende indenfor 1000 m's afstand til § 7 beskyttede naturtyper. Fra 1. januar år 2011 foretages nedfældning på al sortjord og alle græsmarker uanset afstand til § 7 beskyttede naturtyper.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I 2002 søgte Bygholm Landbrugsskole om etablering af en gyllebeholder hørende til produktionen på Bygholm Landbrugsskole med placering på Østerhåbsvej 51, 8700 Horsens, som også er ejet af Bygholm Landbrugsskole. Gyllebeholderen er forbundet til anlægget med en pumpeledning. Etablering af gyllebeholderen er screenet i Vejle Amt og afgjort uden vvm-pligt. Gyllebeholderen er placeret i forbindelse med eksisterende staklade på Østerhåbsvej 51. Denne gyllebeholder indgår i nærværende miljøgodkendelse som en del af anlægget.

Der er ikke kendskab til problemer med at holde flydelaget, og det vurderes derfor at der ikke skal stilles skærpede krav til dette.

Såfremt der opbevares evt. modtages gylle i tankene forud for udbringning, er det Bygholm Landbrugsskole der har ansvaret for at flydelaget etableres og vedligeholdes.

Ved malkekvægproduktionen (alternativ 1) produceres i alt 4.955 m³ gylle, svarende til 413 m³ gylle pr. måned. Den samlede opbevaringskapacitet er 7.836 m³ excl. gyllekanaler, hvilket medfører at der er kapacitet til opbevaring af 19 måneders gylleproduktion.

Ved kviehotellet (alternativ 2) produceres i alt 4.689 m³ gylle, svarende til 391 m³ gylle pr. måned. Den samlede opbevaringskapacitet er 7.836 m³ excl. gyllekanaler, hvilket medfører at der er kapacitet til opbevaring af 20 måneders gylleproduktion.

Den beregnede opbevaringskapacitet vurderes at være tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Det er Horsens Kommunes vurdering at der anvendes BAT i forbindelse med håndtering af flydende husdyrgødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol i forhold til opbevaring af flydende husdyrgødning.

GYLLEFORSURING, GYLLESEPARERING OG GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Forsuring

Det er muligt at etablere et forsuringsanlæg, hvor man pumper gyllen ud af stalden og ind i en procestank, hvor der tilsættes svovlsyre, hvorefter den forsurede gylle pumpes tilbage i gyllekanalerne, eller man kan tilsætte syre direkte til gyllen i gyllebeholderne. Syretilsætningen sænker ammoniakfordampningen med ca. 50 %. Princippet er en konstant iblanding af svovlsyre i gyllekanalerne eller i gyllebeholderen, hvilket fører til en sænket pH i gyllen. Ved lavere pH omdannes ammoniak til ammonium, så der sker en lavere fordampning af ammoniak fra laget.

Gylleforsuring er fravalgt, idet syretilsætningen tidligere har været diskutabel i forhold til holdbarheden af betonen i gyllekumme og gyllebeholder. Ifølge FarmTest nr. 41 af 2007 skyldes problemet ofte utilstrækkelig omrøring af gyllen, hvorfor syren samlede sig på bunden og tærede betonen. Desuden er det kun ca. 50 % af gødningsproduktionen der kommer i gyllekanalerne, resten afsættes i dybstrøelsen. Og dermed nedsættes effekten væsentlig

Separering

Er ikke relevant i forhold til mængder og udbringning

Køling

Effekten ved etablering af gyllekøling i staldene på Bygholm Landbrugsskole vil blive væsentlig minimal, da spalteaarealet kun er en mindre del af indretningen. Der er endvidere ikke mulighed for at udnytte varmeproduktionen fra gyllekølingen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udvidelsen sker i eksisterende anlæg. Det eksisterende anlæg er indrettet med dybstrøelse til kvæg. Det er ikke muligt at indføre forsuring eller køling i dybstrøelsen og etablering i spaltegulvsarealet har ikke så stor effekt da det kun udgør en mindre del af indretningen. Separering af gyllen er ikke relevant i forhold til mængder og udbringning.

Det vurderes at relevant teknologi er indført i produktionen i forhold til at opnå BAT-niveau for håndtering af husdyrgødning.

Se endvidere afsnit med BAT.

VILKÅR

Ovenstående har ikke givet anledning til at stille vilkår på området.

FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Placering af møddingsplads (nr. 18) fremgår af situationsplan. Der er en møddingsplads på 900 m² på ejendommen som har afløb til gyllebeholder (gylletank med volumen på 1335 m³).

Der laves ikke markstakke.

Kvægstaldene tømmes 5 gange om året og der køres direkte i marken 4 gange om året (svarende til at 10 måneders produktion køres direkte ud på marken). Kun 1 gang om året (fra 2 måneder) lægges der i møddingsstak. Møddingsstakken er ikke overdækket da der er daglig tilførsel fra hestestalden. Der anvendes indkøbt halm til dybstrøelsen.

Fast gødning, der udbringes på ubevoksede arealer, nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Der er regnet med at 58 % af dybstrøelsen udbringes direkte i nudrift ud fra følgende beregninger:

Dyretype	Kg N ab stald	Norm % direkte udbragt	Kg N direkte udbragt
Malkeko tung race:	7.766	65	5.048
Kvier dybstrøelse	747	65	485
småkalve 0 - 6 mdr.	334	65	217
småkalve 0 - 6 mdr.	96	65	61
Tyrekalve 0 - 6 mdr.	70	65	45
Kvie/stud	326	65	212
småkalve 0 - 6 mdr.	150	65	98
I alt	9.480	65	6166
Heste:	101	0	
Slagtesvin	1.867	25	467
	11.488	Beregnet: 58 %	6.633

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fast gødning i form af dybstrøelse køres direkte ud til nedpløjning 4 gange om året. 1 gang om året placeres dybstrøelsen på møddingsplads da det ikke kontinuerligt hen over året er muligt at køre direkte ud. For malkekvægproduktionen svarer det til at 83 % af dybstrøelsen køres direkte ud på marken og for kviehotellet svarer det til at 87 % af dybstrøelsen køres direkte ud på marken.

Da andelen af dybstrøelse der køres direkte ud på marken er anvendt som et virkemiddel for at reducere ammoniakemissionen fra anlægget, stiller Horsens Kommune vilkår om at dette skal efterleves.

Horsens kommune vurderer, at placering af dybstrøelsen på møddingsplads er den mest optimale af hensyn til:

- minimering af lugtgener for naboer og landbrugsskolen
- opsamling af møddingssaft

Da det kun er 1 ud af 5 gange at dybstrøelsen opbevares i møddingsstak vil bidraget herfra til ammoniakfordampningen være minimal. Møddingsstakken skal være overdækket hvis der ikke sker daglig tilførsel af husdyrgødning til stakken.

I forbindelse med direkte udbringning af dybstrøelsen må denne ligge i markstak der overholder gældende afstandskrav for markstakke i maksimalt en uge. Hvis markstakken ligger længere tid end en uge, skal markstakken overdækkes.

Asken, svarende til halm fra egne arealer, fra halmfyret blandes i dybstrøelsen og udbringes herefter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Andelen af dybstrøelse fra malkekvægproduktionen som udspreddes på marken direkte fra stalden skal være minimum 83 %.

Der skal føres logbog for at dokumentere hvornår staldene tømmes, mængden af dybstrøelse og om det køres på møddingsplads eller direkte i marken.

- Andelen af dybstrøelse fra kviehotellet som udspreddes på marken direkte fra stalden skal være minimum 87 %.

Der skal føres logbog for at dokumentere hvornår staldene tømmes, mængden af dybstrøelse og om det køres på møddingsplads eller direkte i marken.

ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning på ejendommen (F.eks. slam)

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen ligger i et område hvor der er fokus på fosfortilførslen til arealerne.

På baggrund af dette vurderes det, at der bør stilles et vilkår om, at der ikke kan udbringes slam på ejendommens udbringningsarealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer. Spildevandsslam, bioaske eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål må ikke anvendes på markerne.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionens tab af ammoniak fra anlægget skal ifølge loven vurderes i forhold til:

- reduktionskravet
- afsætning af ammoniak på § 7 beskyttede naturtyper
- afsætning af ammoniak på § 3 beskyttede naturtyper
- påvirkningen af Natura 2000-områders udpegningsgrundlag
- påvirkning af Bilag IV-arters raste- og ynglesteder

Beregninger i IT-ansøgningen, viser at ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg på Hattingvej 49 er 3958,57 kg kvælstof pr. år i nudriften.

Den ansøgte produktion vil resultere i følgende ammoniakfordampning:

Malkekvægproduktionen (alternativ 1):

Kilde	Ammoniakfordampning Kg N/år
Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav	0,00
Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion	857,47
Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer)	708,38
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	143,82
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	349,36
Den samlede emission fra stald- og opbevaringsanlæg	2059,03

Kviehotellet (alternativ 2):

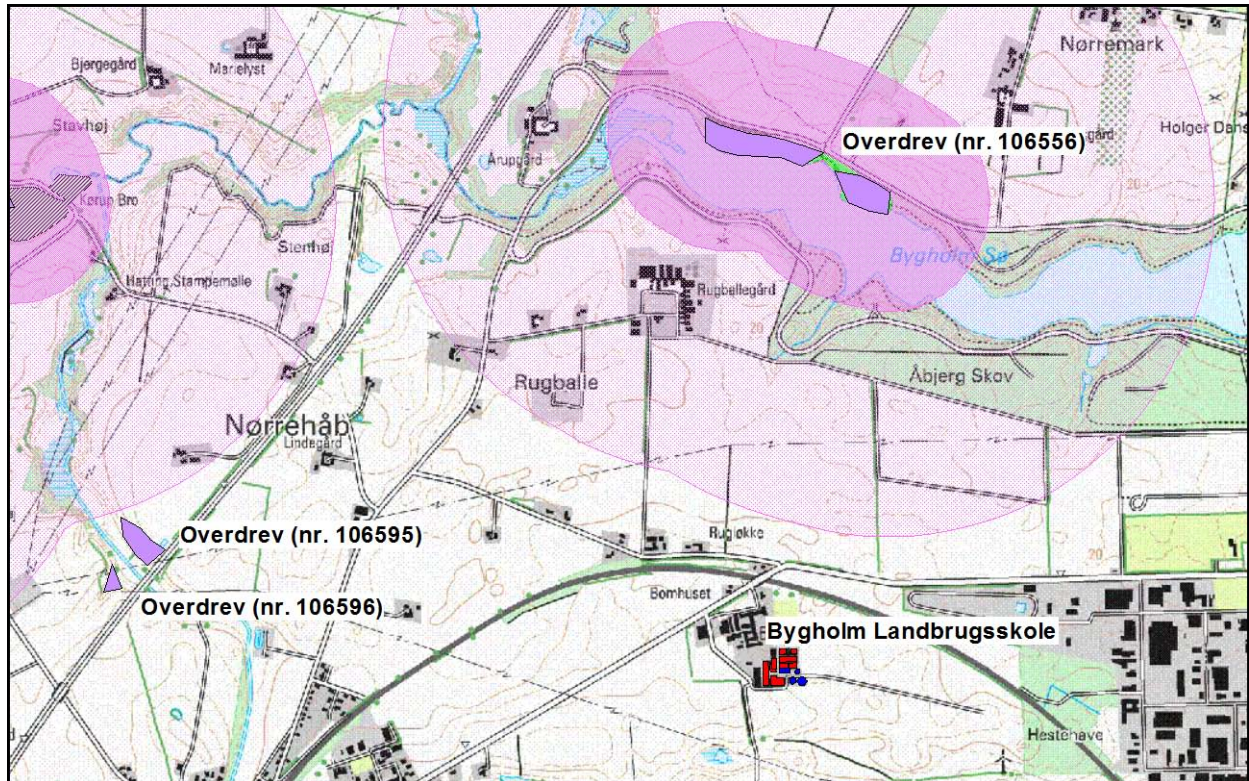
Kilde	Ammoniakfordampning Kg N/år
Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav	0,00
Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion	127,36
Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer)	543,65
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	47,71
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	141,64
Den samlede emission fra stald- og opbevaringsanlæg	905,36

Malkekvægproduktionen medfører således en reduktion i ammoniakfordampningen på 1899,54 kg N/år i forhold til nudriften, mens kviehotellet medfører en reduktion i ammoniakfordampningen på 3053,21 kg N/år i forhold til nudriften.

Det generelle krav til reduktion af fordampningen er 25 %, da ansøgningen er indsendt i 2009. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde. Reduktionen er beregnet i forhold til et referencestaldsystem. Dette er opfyldt idet svineproduktionen nedlægges.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (§ 7-områder, når de ligger indenfor 1.000 meter fra anlægget).

De nærmeste § 7-områder er:

Naturtype	Afstand og retning fra anlæg til naturområde (meter mod retning)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Nr. 106556 Overdrev	1400 mod nord	15-25
Nr. 106595 Overdrev	1900 mod vest	15-25
Nr. 106596 Overdrev	2000 mod vest	15-25

(*Nr henviser til det entydige nummer, som hvert naturområde er tildelt på Miljøportalen.)

Det nærmeste naturområde (nr. 106556), som er beskyttet efter § 7 i Husdyrloven er et overdrev på 38,8 ha. Overdrevet ligger på nordsiden af Bygholm Sø.

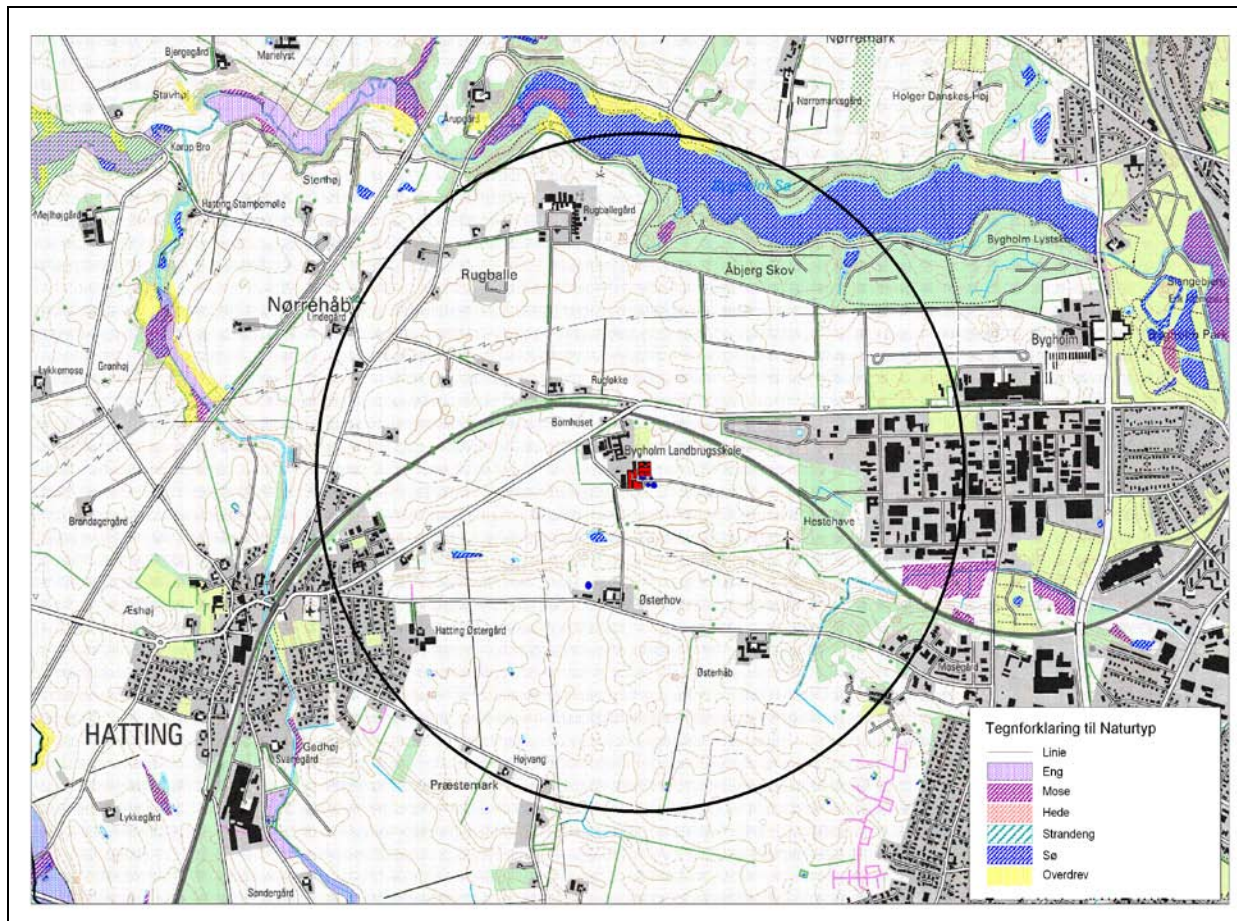
Alle staldafsnit og opbevaringslagre til Hattingvej 49 ligger dermed længere end 1000 meter fra beskyttede § 7-områder og der er derfor ikke foretaget beregning af ammoniakdeposition på ovennævnte naturarealer i ansøgningsystemet, husdyrgodkendelse.dk.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Kommunen er jf. Naturbeskyttelsesloven forpligtet til at varetage at beskyttede naturområder, som er omfattet af loven (§ 3-områder), sikres imod en tilstandsændring.

Nedenstående kortudsnit viser § 3-områder indenfor en radius af 1500 m fra stald- og opbevaringsanlæg.

Naturtype	Afstand fra anlæg til natur- område	Værdisætning
Nr. 105984 Mose (i Åbjerg Skov)	1000 meter mod nord	3
Nr. 105987 Mose (ved Dagnæs Bæk)	1050 meter mod sydøst	3
Nr. 107314 Bygholm Sø	1130 meter mod nord	Ikke værdisat
Nr. 106556 Overdrev (nord for Bygholm Sø)	1400 meter mod nord	3
Nr. 106557 Overdrev (vest for Bygholm Sø)	1470 meter mod nord	3
Nr. 108211 Sø (i Åbjerg Skov)	1220 meter mod nordøst	4
Nr. 106899 Sø (i Åbjerg Skov)	1260 meter mod nordøst	4
Nr. 106905 Sø	490 meter mod sydvest	Ikke værdisat
Nr. 106904 Sø	140 meter mod sydvest	Ikke værdisat
Nr. 108220 Sø	320 meter mod nordvest	Ikke værdisat
Nr. 108222 Sø	500 meter mod sydvest	Ikke værdisat
Nr. 108224 Sø	715 meter mod sydvest	Ikke værdisat
Nr. 108223 Sø	800 meter mod sydvest	Ikke værdisat
Nr. 108227 Sø	940 meter mod sydøst	Ikke værdisat

(*Nr henviser til det entydige nummer, som hvert naturområde er tildelt på Miljøportalen.)

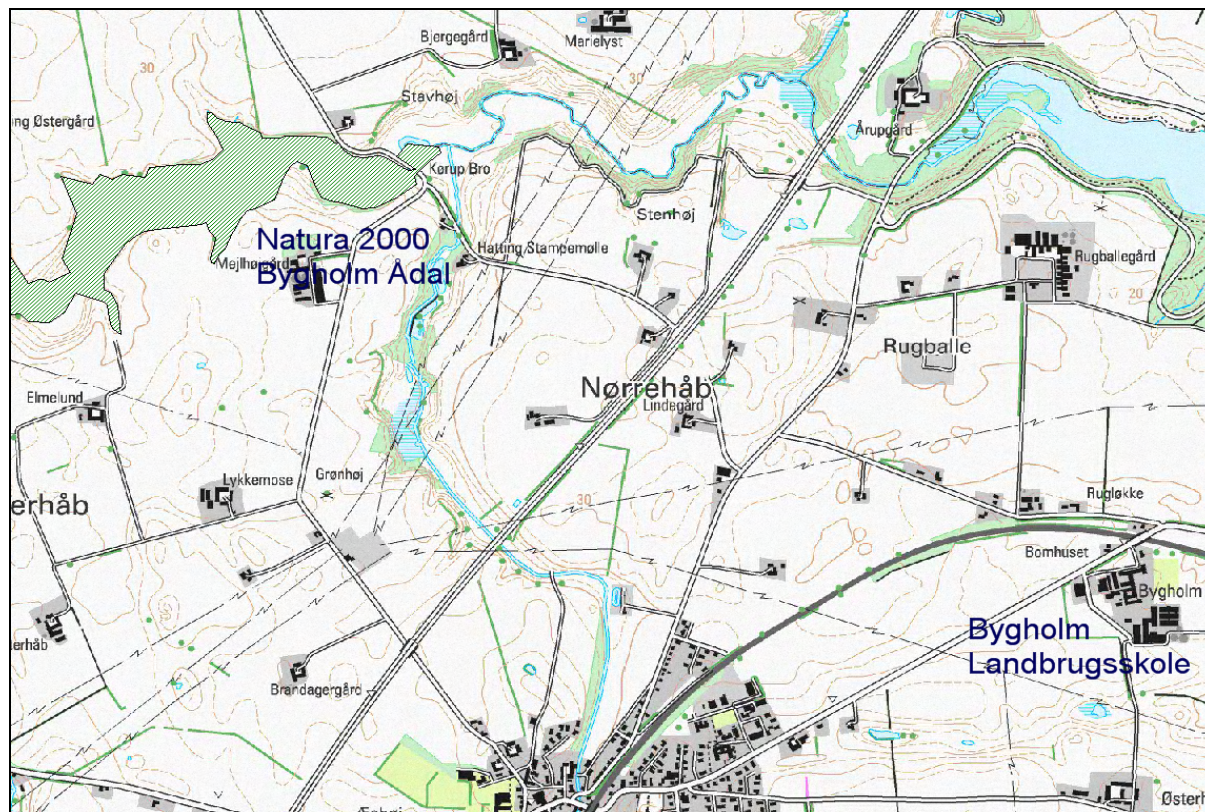
Da den ansøgte produktion medfører en reduktion i ammoniakemissionen fra anlægget er der ikke beregnet ammoniakdeposition til § 3 områderne omkring anlægget.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen skal vurdere om det ansøgte projekt kan gennemføres uden risiko for at skade udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder.

Det nærmeste Natura 2000-område, som er nr. 236, Bygholm Ådal. Den nærmeste del af området er nær Kørup Bro, hvor Hatting Bæk løber til Bygholm Å. Anlægget ligger 2,6 km herfra i sydøstlig retning (se kortudsnit). Merdepositionen er 0,00 kg N/ha/år, idet den samlede emission fra anlægget reduceres som følge af det ansøgte projekt. Der er ikke lavet beregninger for den samlede deposition fra anlægget på naturområdet.

Følgende danner udpegningsgrundlag for Bygholm Ådal:

236	Bygholm Ådal	1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
		3260	Vandløb med vandplanter
		6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
		6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
		7230	Rigkær

Natura 2000-område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave ligger 10,5 km øst for anlægget.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er registreret i Horsens Kommune (registreringer findes i miljøportalen:

<http://www.naturdata.dk/>):

- Damflagermus, Vandflagermus, Frynseflagermus, Brunflagermus, Langøretflagermus, Sydflagermus, Trolldflagermus, Dværgflagermus
- Odder
- Marsvin
- Markfirben
- Stor vandsalamander, Løgrø, Spidssnudet frø, Springfrø, Strandtudse
- Tykskallet Malermusling

Ingen af ovennævnte arter har kendte forekomster indenfor en radius af 1500 meter omkring ejendommens anlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en national artsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen¹.

Bygholm Landbrugsskole ligger syd for Bygholm Sø, hvor der er registreret særlig værdifuld natur med fredede arter. Den nærmeste kendte bestand af en fredet art er Tyndakset Gøgeurt, som findes i Åbjerg Skov. Anlægget ligger ca. 1 km fra voksestedet. En bestand af den ligeledes fredede Maj-gøgeurt vokser ved Bygholm Å ca. 1,5 km fra anlægget.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Horsens Kommune gør en særlig indsats for at forbedre levevilkårene for disse arter, så de sikres mod udryddelse og tilbagegang.

I området ved Bygholm Å er Isfugl og Kirkeugle registreret. De to arter er på Rødliste '90 anført som henholdsvis sjælden og sårbar.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Det ansøgte projekt omfatter en afvikling af svineproduktionen og en udvidelse af kvægproduktionen eller et kviehotel. Den samlede effekt af produktionsændringen er en reduktion i ammoniakfordampningen fra anlægget. Nærmeste § 7-område ligger 1400 meter fra anlægget. På den baggrund vurderes det ansøgte ikke at ville forringe naturtilstanden i § 7-områder som følge af ammoniakemission fra anlægget.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Naturområde nr. 108211 og 106899 er begge opstemmede søer beliggende i Åbjerg Skov. Ved besigtigelse i juni 2008 blev søerne beskrevet som værende skyggede og næringsstofbelastede. Det blev ikke vurderet at søerne har potentiale til forbedring.

Nr. 105984 (mose i Åbjerg Skov) er besigtiget og værdisat i 2008. Mosen er værdisat til 3, hvilket svarer til mosens vurderede potentiale.

Nr. 106556 (overdrev nord for Bygholm Sø) er værdisat til 3 i den østligste del og 4 i den vestlige del af overdrevet. Tilstanden kunne på hele overdrevsarealet forbedres ved at lade det afgræsse.

Nr. 106557 (overdrev vest for Bygholm Sø) er værdisat til 3. Området har behov for en plejeindsats i form af hegning, græsning og rydning af vedplanter.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt.

Nr. 105987 (mose ved Dagnæs Bæk) værdisat til 3 nogle dele af mosen vurderes at kunne forbedres ved en øget græsningsintensitet.

Vandhullerne 106904, 106905, 108220, 108222, 108223 og 108224 samt nr. 107314, Bygholm Sø er ikke værdisat.

Der sker en reduktion i ammoniakemissionen, som følge af den ansøgte produktionsændring. ammoniakdepositionen fra ansøgt drift på naturområder, som er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, vurderes derfor ikke at ville medføre en tilstandsændring.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Bygholm Ådal (Natura 2000-område nr. 236) ligger 2,6 km nordvest fra anlægget og natura 2000-område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave ligger 10,5 km øst for anlægget.

Med baggrund i den forholdvis store afstand og den reducerede ammoniakdeposition, som følge af den reducerede husdyrproduktion, vurderes ammoniakfordampning fra anlægget til Bygholm Landbrugsskole ikke at ville påvirke områdets udpegningsgrundlag negativt.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde.

Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Odder er ikke registreret i nærheden af ejendommen, idet nærmeste kendte odderlokaltet ligger mere end 12 km fra anlægget. Det vurderes ikke som værende sandsynligt at arten findes nær ejendommen og den vil derfor ikke påvirkes af det ansøgte.

Markfirben, Stor Vandsalamander, Løgrø, Spidssnudet frø og Springfrø er ikke registreret nær ejendommens anlæg. Det kan dog ikke afvises at arterne kunne træffes i området. Forhold omkring ejendommens anlæg vurderes dog ikke at ville påvirke disse beskyttede arter, da projektet ikke påvirker søer og vandhuller i nærheden af anlægget.

Strandtudse, Tykskallet Malermusling og Gul Stenbræk er ikke registreret og har aldrig været registreret nær ejendommens anlæg og Horsens Kommune vurderer, at disse arter ikke findes nær ejendommen. Det ansøgte vurderes derfor ikke at ville påvirke disse arter.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Da der ikke sker meremission af ammoniak eller yderligere forstyrrelser fra anlægget vurderer Horsens Kommune at de fredede planter og dyr vil være upåvirket af projektet.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Der er ikke kendskab til om nogle af arterne på Den danske Rødliste/Gulliste findes i nærheden af ejendommen.

Kommunes samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Med baggrund i ovenstående vurderes det samlet, at det ansøgte anlæg med dets ammoniakemission ikke vil forårsage en tilstandsændring i § 3- eller § 7-beskyttede områder. Ligeledes vurderes Natura 2000 områder og disses udpegningsgrundlag samt bilag IV-arters yngle- og rastesteder ikke at ville påvirkes negativt. Der er således ikke særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau og det er således

kommunens vurdering, at den ansøgte husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til natur- og artsbeskyttelsesinteresserne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion.

Malkekvægproduktion (alternativ 1):

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnit safstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	197,35 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	110,94 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	62,41 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Kviehotellet (alternativ 2):

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnit safstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	183,87 m	183,87 m	390,76 m		Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	103,36 m	103,36 m	219,66 m		Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	58,14 m	58,14 m	123,57 m		Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Geneafstande for stalde beregnes ud fra staldenes placering i forhold til omboende, og er således ikke en faktisk afstand der kan måles.

Husdyrgodkendelse.dk foretager beregningerne og konkluderer om lugt genekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltliggende boliger uden landbrugspligt er overholdt. Ved beregningerne ses der på ændringen i lugtafgivelsen.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger 235 meter fra nærmeste produktionsbygninger. Samlet bebyggelse er mere end 1000 m fra anlægget og byzone (lokalplan) er placeret 455 m fra kostalden.

Lugtbidraget fra produktionen reduceres væsentligt når svineproduktionen afvikles. I beregning af geneafstand er medtaget alle kvægstalde og kalvehytter (bygningerne 10, 11 og 17) samt hestene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Beregningen af geneafstandene for lugt viser, at disse er overholdt både ved malkekvægproduktionen (alternativ 1) og ved kviehotellet (alternativ 2) i forhold til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone (Horsens by).

Horsens Kommune har i dag ikke kendskab til klager over lugt, hvorfor det antages at produktionen drives på en sådan måde at der ikke opstår generende lugt ved naboer. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke giver væsentlige gener for naboerne.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Udbringning af gylle sker med slæbeslanger og der tages videst mulig hensyn til naboer ved udbringning. Således søges der at køre ud først på ugen og ikke i bynære områder op til weekenden

Ved udbringning af dybstrøelse pløjes gødningen ned inden 6 timer efter udbringning. I denne periode kan der være gener for naboer.

Det er kommunens vurdering, at ansøger tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

Der kan opstå gener i form af lugt og røg fra halmfyre både ved optænding og i forbindelse med den almindelige forbrænding. For at sikre, at en optimal brænding i halmfyret og dermed mindske nabogenerne i den forbindelse, stilles der vilkår om et årligt tilsyn hermed.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Halmfyret skal mindst 1 gang om året efterses af en sagkyndig. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages. Dokumentation i form af kvitteringer for serviceeftersyn, eller logbog for samme, skal fremvises på anmodning af Horsens Kommune.
- Virksomheden må ikke give anledning til lugt- og støvgener der efter Horsens Kommune vurderes som væsentlige.
- Stalde og anlæg til husdyrgødning skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Efterfølgende skal virksomheden udarbejde og gennemføre en plan med de nødvendige

ge afhjælpende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene formindskes i tilstrækkelig grad.

FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foretages bekæmpelse af skadedyr såfremt det er nødvendigt efter retningslinjer fra statens skadedyrsbekæmpelse.

For at bekæmpe fluer bruges primært gyllefluer men der foretages også kemisk fluebekæmpelse i dybstrøelsen.

Rottebekæmpelse foretages ved autoriseret virksomhed. Der er i øjeblikket en fast aftale med Mortalin.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Kommunen har i dag ikke kendskab til gener fra skadedyr ved ejendommen, og på baggrund af dette vurderes det, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt. Der er ikke stillet særlige krav til rottebekæmpelse idet det reguleres af anden lovgivning.

Der er ikke stillet særlige vilkår til opbevaring af animalsk affald, idet dette reguleres af anden lovgivning. Disse regler medfører bl.a. at animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag 1, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår til skadedyrsbekæmpelse.

TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er to indfaldsveje i forbindelse med transport til og fra produktionen. Den ene vej går ud til Hattingsvej og den anden går bagom staldanlægget og ud mod øst til arealer beliggende her. Stort set al transport vedrørende dyr, foder, brændstof, primært transport med husdyrgødning mm. sker via Hattingsvej. Størstedelen af transporterne tilstræbes at ske indenfor normal arbejdstid (mellem klokken 7 og 17). Dog kan kørsel med dyr eller mælk forekomme udenfor disse tidspunkter. Transport af gylle sker til senere end det angivne tidspunkt (til klokken 23-24). Der foretages gylletransporter med traktor og en 30 tons gyllevogn (maskinstation). Ved spild på offentlig vej bliver vejen rengjort.

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindene (med mindre der er knyttet vilkår til).

Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporter er jævnt fordelt over året. Kørsel på offentlig vej eller fælles privat vej udgør ca. 50 % af totale transporter med husdyrgødning. Gylletransport foregår med 30 tons gyllevogn og dybstrøelse med en 20 tons vogn.

Transporter i høst foregår hele døgnet.

Transporter på offentlig vej og fælles privat vej	Nudrift antal/år	Ansøgt Malkekvæg antal/år	Ansøgt Kviehotel antal/år
Tilskudsfoder, råvarer	12	25	12
Halm, bigballe Der opbevares ikke så meget halm på ejendommen, men køres til fra fjernlager. Antal bigballe på ejendommen er uændret	133	167	167
Sækkevarer samt bigballe	25	25	25
Afhentning af småkalve	26	26	0
Levering og afhentning af kvier			26
Levering af slagtekøer	17	17	0
Afhentning af døde dyr	10	10	4
Gyllekørsel	281	142	142
Affald	17	17	17
Dybstrøelse	62	118	60
Foder søer	20	0	0
Smågrise/slagtegrise	52	0	0
Mælk	182	182	0
Transporter i alt	837	729	453

* transporter incl. modtaget slagtesvinegylle.

Transporter med høst inklusiv grovfoder, på offentlig vej, er ikke indregnet – der sker ikke ændringer i transporter med høst. De primære transportveje inkl. udbringningsarealer er vist på bilag 2 Transportveje.

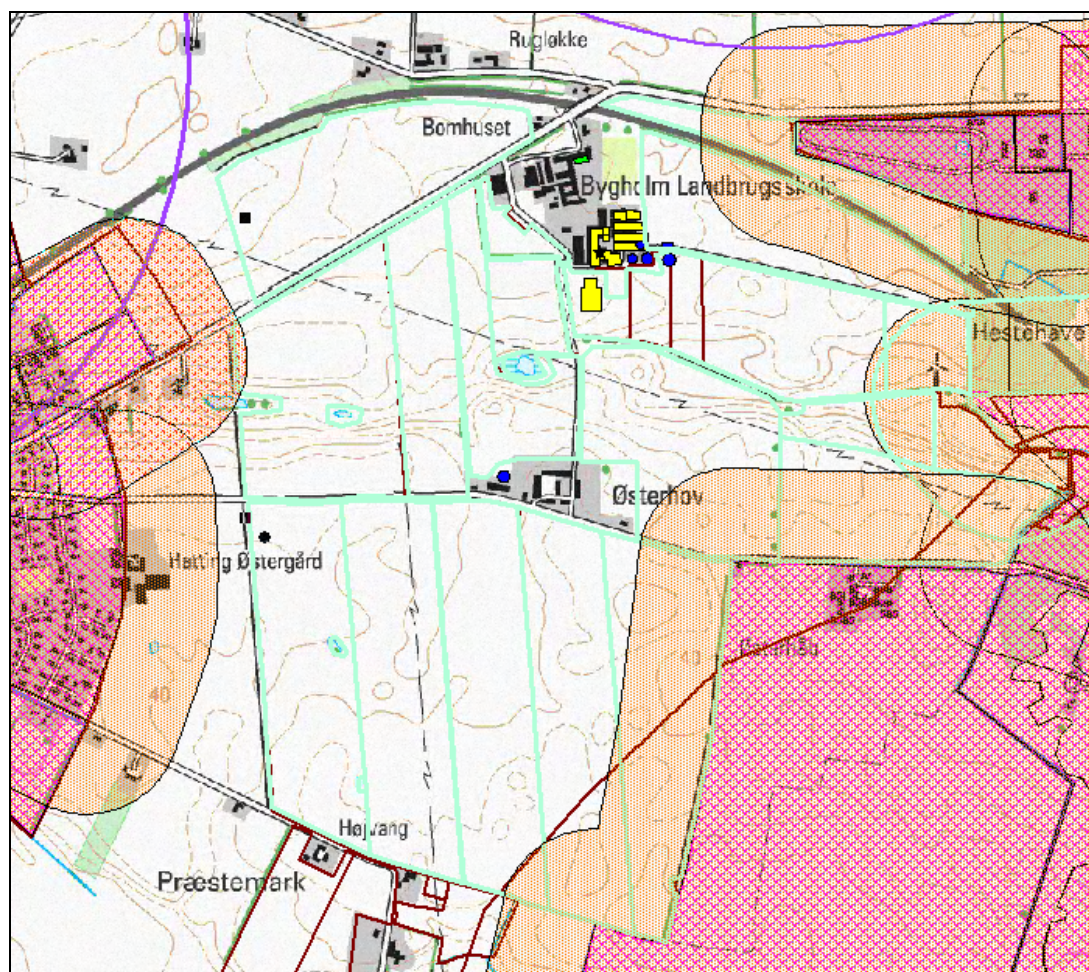
KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune har indtil dags dato ikke modtaget klager vedr. transport til- og fra Hattingvej 49.

Antallet af transporter bliver mindre ved både malkekvægproduktionen og kviehotellet.

Horsens Kommune har dags dato ikke modtaget klager over transport fra ejendommen.

I forhold til udbringning af husdyrgødning i weekenden må dette i medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke ske indenfor 200 meter fra byzone. Afstande fra de eksisterende byzoner er vist på nedenstående kort med orange skravering.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården. Transport af gylle til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 3 Transportveje.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvis få gener for områdets beboere, idet der ikke køres gennem bymæssig bebyggelse. Markerne ligger samlet omkring ejendommen og minimerer derfor kørsel med landbrugsmaskiner på offentlig vej.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurdering er der ikke stillet særlige vilkår i forhold til transport til og fra Hattingvej 49.

STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil være forskellige støjkilder forbundet med produktionen. Dog er landbrugsskolen beliggende således at støj ikke er et problem udenfor landbrugsskolen.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Vakuumpumpe	Teknik rum i kostald	Hele døgnet – ved malkekvægproduktion Anvendes ikke ved kviehotellet
Fuldfoderblander	Råvarelager og plansilo	Blander foder ca. 2 gange om dagen (2*15 min)
Kompressor	Teknik rum	Hele døgnet – ved malkekvægproduktion Anvendes ikke ved kviehotellet
Kompressor	Maskinhus	Kun ved forefaldende arbejde i værkstedet
Lastbiler m.v.	På kørselsveje, ved ind-/udleveringsramper, gyllebeholdere m.v.	Normalt kl. 6 – 19

Fuldfoderblander kører mellem råvarelager og plansilo med ensilage til kostalden og ungdyrstalde.

Støj fra kompressorer kan ikke høres uden for ejendommen. Desuden vil der få dage i høst være støj fra korntørringsanlæg samt fyldning af siloer.

Ventilation af bygningerne er naturlig og der er derfor ingen støj fra ventilationen.

Svineproduktionen bliver nedlagt i ansøgt drift.

I forbindelse med gylleudbringning kan der forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne.

Se placeringen af kilderne på situationsplanen bilag 1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har ikke kendskab til klager over støj fra ejendommens drift.

Det vurderes, at ejendommen er indrettet således at støj fra driften er søgt minimeret f.eks. er kompressor placeret indendørs. Støj i forbindelse med korntørring forekommer i få dage om året, og vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener.

Det vurderes derfor, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger.

På grund af ejendommens placering med flere beboelser og kostskole beliggende indenfor 300 meter fra ejendommen er der fastsat nogle støjvilkår, som vil sikre at der fortsat ikke vurderes at kunne opstå gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

- For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.
- Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse vurderes at være kortvarige.

Korntørring foregår i relativt begrænsede perioder og korntørringsanlægget er placeret inde i bygning 7 hvorved støvgener minimeres.

Der er befæstet på arealer mellem stalde hvilket dæmper støvgenerne. Det vurderes, at støv ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Idet korntørring er placeret indendørs, og da kørselsveje er befæstede, og idet der er 250 meter til nærmeste nabo forventes støv ikke at give væsentlige problemer for naboer.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol.

LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udendørs belysning fremgår af Bilag 1 Situationsplan med afløbsforhold. Der forventes ikke væsentlig ændret lys påvirkning i ansøgt drift. Beliggenheden i landskabet gør, at der ikke er lyspåvirkning fra anlægget til de nærmeste naboer.

Der forekommer udendørs arbejdsmæssig belysning i forbindelse med høst og gyllekørsel.

Lyset fra kostalden giver lyspåvirkning fra de åbne sider og gennem den åbne kip og lysplader i taget. Men da bygningen er placeret mellem bygning 11/8 og 12/13 bliver lyspåvirkningen til naboer begrænset.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Driftsbygningerne ligger bag ved selve landbrugsskolen og ejendommen er omkranset af bevoksning undtagen mod øst. Belysningen vurderes derfor ikke at kunne genere naboer i dag, idet disse ligger mod nord og mod syd. Kommunen har ikke modtaget klager over lys.

Idet det i forbindelse med ansøgningen er oplyst at der ikke skal etableres yderligere udendørs belysning, vurderes det at belysningen heller ikke fremover vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn, og der er ikke stillet vilkår til dette.

Da driftsbygningerne ligger bag ved selve landbrugsskolen og da der er beplantet rundt om ejendommen vurderes belysningen ikke at ville give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn, og der er ikke stillet vilkår til dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol.

PÅVIRKNING FRA AREALERNE

UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabellen herunder viser dels størrelsen på markerne, om arealet er drænet, jordbundstypen og det valgte sædskifte på marken.

MarkNavr	Areal	Ejerforhold	Sædskifte	Ejer	JB	Pt	Drænet_Grøft	Vandes	Bemærkning
01-0	14,64	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	4	3,3	Nej	Nej	
02-0	12,17	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	5,8	Ja	Nej	
02-1	5,15	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	5,7	Ja	Nej	
03-0	13,79	Ejet	K10	Bygholm, Landbrugsskole	6	4,5	Ja	Nej	
04-0	11,59	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,0	Ja	Nej	
06-0	1,29	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	0,0	Ja	Nej	
06-1	0,11	Ejet	-	Bygholm, Landbrugsskole	6	0,0	Ja	Nej	Udyrket
07-0	2,23	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	10,5	Ja	Nej	
07-1	3,20	Ejet	K10	Bygholm, Landbrugsskole	6	6,5	Ja	Nej	
08-1	3,54	Ejet	K10	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,2	Ja	Nej	
08-2	2,70	Ejet	-	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,2	Ja	Nej	P. græs ikke husdyrgdn.
08-3	1,57	Ejet	-	Bygholm, Landbrugsskole	6	0,0	Ja	Nej	P. græs ikke husdyrgdn.
08-4	1,80	Forpagtet	-	Horsens Kommune	6	0,0	Ja	Nej	P. græs ikke husdyrgdn.
11-0	15,25	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,3	Ja	Nej	
12-0	15,09	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,2	Ja	Nej	
13-0	14,96	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,0	Ja	Nej	
14-0	15,01	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,0	Ja	Nej	
15-0	13,89	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,9	Ja	Nej	
16-0	15,32	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,6	Ja	Nej	
17-0	7,80	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	2,9	Ja	Nej	
17-1	7,55	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,1	Ja	Nej	
17-2	0,30	Ejet	-	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,1	Ja	Nej	Randzonebrak
17-2	3,12	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,2	Ja	Nej	
18-0	14,43	Ejet	K10	Bygholm, Landbrugsskole	6	3,2	Ja	Nej	
19-0	5,03	Ejet	K2	Bygholm, Landbrugsskole	4	0,0	Nej	Nej	

I forbindelse med malkekvægproduktionen (alternativ 1) er der kvier som græsser indenfor og udenfor de oplyste udbringningsarealer. Der er således 85 kvier som afgræsser 2 måneder om året udenfor udbringningsarealet svarende til 7,2 DE, og de samme 85 kvier afgræsser 4 måneder om året indenfor udbringningsarealet svarende til 14,40 DE. De marker som ovenfor er benævnt som permanent græs anvendes kun til afgræsning af store kvier ældre end 10 måneder.

En del af mark 18 ligger i slugten og er et tidligere brakareal. Arealet har hele tiden været harmoniareal og er ikke udpeget som § 3 beskyttet naturområde. Derfor er arealet inddraget i ansøgt drift som sædskifteareal, hvilket ikke er i modstrid med gældende regler.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens udbringningsarealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007 eller er udyrket eller med Randzonebrak. Det valgte sædskifte K2 svarer til referencesædskiftet. På 4 marker er der valgt et K10 sædskifte som virkemiddel til begrænsning af udvaskningen i forhold til beskyttelse af grundvandet.

Virkemidler på arealer

Der er anvendt følgende virkemiddel på arealerne for at opfylde kravene til, at nogle arealer ligger i nitratklasse 2 og/eller i indsatsområde mht. nitrat.

Sædskiftet i indsatsområdet mht. nitrat indeholder minimum 60 % græs i sædskiftet (K10).

Der er ingen udbringningsarealer, som er udpeget af Miljøstyrelsen som meget sårbare overfor kvælstof eller fosfor, idet alle arealer er udpeget som nitratklasse 0 og fosforklasse 0 på Miljøstyrelsens kort.

Der er ingen marker klassificeret som lavbundsarealer på Miljøstyrelsens kort.

Dele af udbringningsarealerne ligger i Rugballegård Indsatsområde, hvor Vejle Amt i 2005 har udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Der er ca. 26 ha udbringningsarealer som er klassificeret som nitratfølsomme (indsatsområde med hensyn til nitrat) og som derfor skal have reduceret udvaskningen fra arealerne.

Ved malkekvægproduktionen drives 35 ha med et K10 sædskifte og de øvrige 160 ha med et K2 sædskifte. Endvidere er der valgt at reducere kvælstofnormen med 1 %, hvorved udvaskningen til grundvandet kommer under kravet på 50 mg pr. liter.

Ved kviehotellet kan der vælges mellem følgende, som begge sikre, at udvaskningen til grundvandet kommer under kravet på 50 mg pr. liter:

- S2/S4 (referencesædskifte) på samtlige marker og en reduktion af kvælstofnormen på 20 % på de 35 ha som ligger indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat eller
- G6 sædskifte på de 35 ha som ligger indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat og S2/S4 (referencesædskifte) på de øvrige 160 ha.

Tabellen herunder viser kun de marker som ligger indenfor en nitratklasse, et indsatsområde med hensyn til nitrat (grundvand) eller en fosforklasse:

Navn	Ha	N-Klasse 2 (ha)	Grundvand (ha)	P-Klasse x (ha)
03-0	13,79	13,79 *)	13,79 *)	0
04-0	11,58	11,58 *)	0	0
07-1	3,20	3,20 *)	3,20 *)	0
08-1	3,54	3,54 *)	3,54 *)	0
11-0	15,25	15,25 *)	0	0
16-0	15,31	15,31 *)	0	0
17-0	7,80	7,80 *)	0	0
17-1	7,55	7,55 *)	0	0
18-0	14,43	14,43 *)	14,43 *)	0
07-0	2,23	2,23 *)	0	0
Total	94,68 Ha	94,68 Ha	34,96 Ha	0 Ha

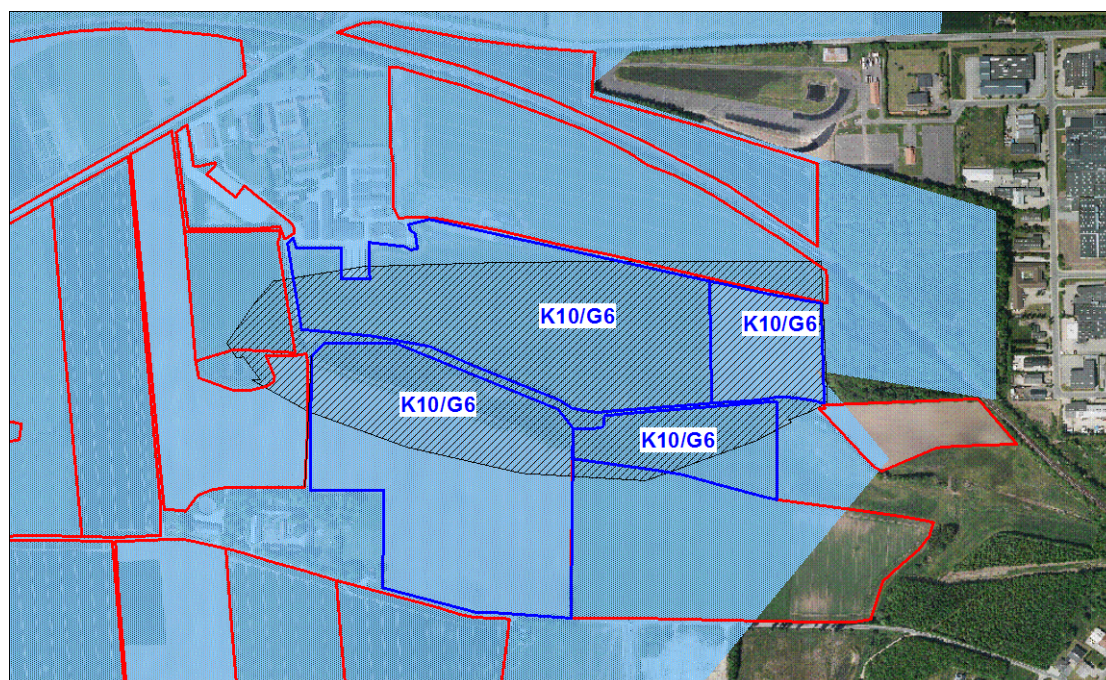
De stjerne (*) markerede arealer i ovenstående tabel er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.

Baggrunden for ændringen af nitratklasseudpegningen er, at Horsens Kommune har vurderet, at der skal stilles yderligere krav til udbringningsarealerne udover Statens udmeldte beskyttelsesniveau, således at arealerne betragtes som liggende i nitratklasse 2. Dette er ansøger ikke enig i, at Horsens kommune kan forlange og kravet vil bortfalde ved en afgørelse ved Miljøklagenævnet, som går imod afgørelsen fra Horsens Kommune.

Nedenfor ses kort med udbringningsarealer (gul) med kvælstofreduktioner over 75 % (mørkegrøn), kvælstofreduktioner 51-75 % (lysegrøn) og nitratfølsomt indvindingsområde (skraveret med rødt):

For at vurdere den gennemsnitlige udvaskning totalt i indsatsområdet vises sammenfald af sædskifte og indsatsområde i følgende billede:

Kortet viser drikkevandområdet (blå flade), indsatsområde med hensyn til nitrat (sort skraveret), arealer med referencesædskifte (røde streger) og arealer med K10 eller G6 (blå streger).

Den gennemsnitlige udvaskning er beregnet i følgende tabeller:

Malkekvægproduktion (alternativ 1):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO ₃ /liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
K2 + 1 % reduceret N-norm	2,2	70	154	
K10 + 1 % reduceret N-norm	23,5	44	1034	
Totalt	25,7		1188	46,2

Kviehotel (alternativ 2):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO ₃ /liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
S2 + 20% reduceret N-norm	25,7	48	1233	
Totalt	25,7		1233	48,0

Kviehotel (alternativ 2):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO ₃ /liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
S2	2,2	62	136	
G6	23,5	46	1081	
Totalt	25,8		1217	47,2

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Samtlige arealer, som drives under samme CVR nummer 56004114 skal medtages ved vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse jf. § 11 i husdyrgodkendelsesloven. Vurdering af arealerne relaterer sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Til udspreddning af det producerede husdyrgødning er opgivet et samlet ejet areal på 194,98 ha. Der afsættes ikke husdyrgødning til aftalearealer. På de ejede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha ved malkekvægproduktionen og 1,54 DE/ha ved kviehotellet.

Vurderingen af arealernes sårbarhed overfor tilførsel af næringsstoffer er foretaget på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Til formålet skal anvendes Skov- og Naturstyrelsens kortværk over sårbarhedsklasser for Nitratklasser (kystvand), Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand) og fosfor oplande til Natura 2000 områder og lavbundsarealer Kommunen vurderer, at det generelle krav om kvælstof og fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på de nævnte arealer med det sædskifte, som benyttes.

Foruden ovennævnte vurdering, har Horsens Kommune konkret vurderet produktionens belastning af Horsens Fjord og grundvandet. Baggrunden for denne vurdering er beskrevet nærmere under det efterfølgende afsnit om "Påvirkninger af søer og vandløb", "Kvælstof og fosfor til Fjord og Hav" og "Nitrat til grundvand".

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der må ved malkekvægproduktionen (alternativ 1) maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 244,8 DE fra produktionen på Hattingvej 49 samt 55,02 DE i form af importeret svinegylle, svarende til 1,54 DE/ha fordelt på 194,98 ha.
- Der må ved kviehotellet (alternativ 2) maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 126,33 DE fra produktionen på Hattingvej 49 samt 146 DE i form af importeret svinegylle, svarende til 1,4 DE/ha fordelt på 194,98 ha.

UDBRINGNINGSSAREALERNES PÅVIRKNINGER AF NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen² er der et lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer, som ligger indenfor 1000 meter fra et § 7-område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Ingen ejede/forpagtede arealer ligger indenfor bufferzone til § 7-natur.

---

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelsesloven - § 3 natur

På eller grænsende op til de ejede/forpagtede udbringningsarealer er der 6 beskyttede vandhuller. Ved vandhullerne på markerne er der enten randzonebrak eller en dyrkningsfri bræmme (2 meter). Ingen arealer er skrånende mod vandhuller.

Mark 4, 8-2, 8-3 og 8-4 grænser op til Dagnæs Bæk som er beskyttet, men er målsat. Vandløbet er rørlagt gennem en del af Horsens By. Alle arealer har en hældning på under 6 grader mod vandløbet.

Foruden de nævnte marker grænser ingen udbringningsarealer op til beskyttet natur

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Der er ikke udbringningsarealer til produktionen på Bygholm Landbrugsskole der grænser op til Natura 2000-områder. Der er ca. 1000 meter til det nærmeste Natura 2000-område, Bygholm Ådal.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ingen registreringer af bilag IV-arter på eller nær udbringningsarealerne.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Horsens Kommune har ikke kendskab til fredede arter på eller nær udbringningsarealerne.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Der er ikke kendskab til forekomster af de listede arter på eller nær udbringningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampningen). Anvendelsen af husdyrgødning på landbrugsarealer kan dog ligeledes bidrage til en eutrofiering af vandløb eller kvælstoffølsomme naturområder via afstrømning i forbindelse med kraftige regnskyl eller ammoniakfordampning under selve udbringningen. Udbringningsarealets hældning og jordtype indgår i vurderingen af erosionsrisikoen på de givne arealer.

Andre påvirkninger kan eksempelvis være forstyrrelse som følge af øget trafik eller andet.

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Der er ingen § 7-områder i umiddelbart nærhed af udbringningsarealer. Indenfor en afstand af 1000 meter følges lovkravet om nedfældning på sort jord og græsmarker. Det vurderes at beskyttelsesniveauet i Husdyrloven er tilstrækkeligt til at sikre at § 7- natur ikke skades af den ansøgte produktionsændring. Der vurderes derfor ikke at være behov for at stille vilkår til markdriften af hensyn til § 7-natur.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelsesloven - § 3 natur

Markerne 4, 8-2, 8-3 og 8-4 grænser op til Dagnæs Bæk, men de kun har en svag hældning (mindre end 6 grader) mod vandløbet. Under forudsætning af at bestemmelser i Vandløbslovens § 69, om etablering og opretholdelse af mindst 2 meter brede sprøjte-, gødsknings og dyrkningsfrie bræmmer overholdes, vurderes der ikke at være risiko for erosion af udbragt husdyrgødning i forbindelse med kraftige regnskyl og der er derfor ikke behov for at stille vilkår.

Der er ikke øvrige § 3-områder, som grænser direkte op til udbringningsarealer og derfor ingen risiko for afstrømning af næringsstoffer fra marker til naturområder.

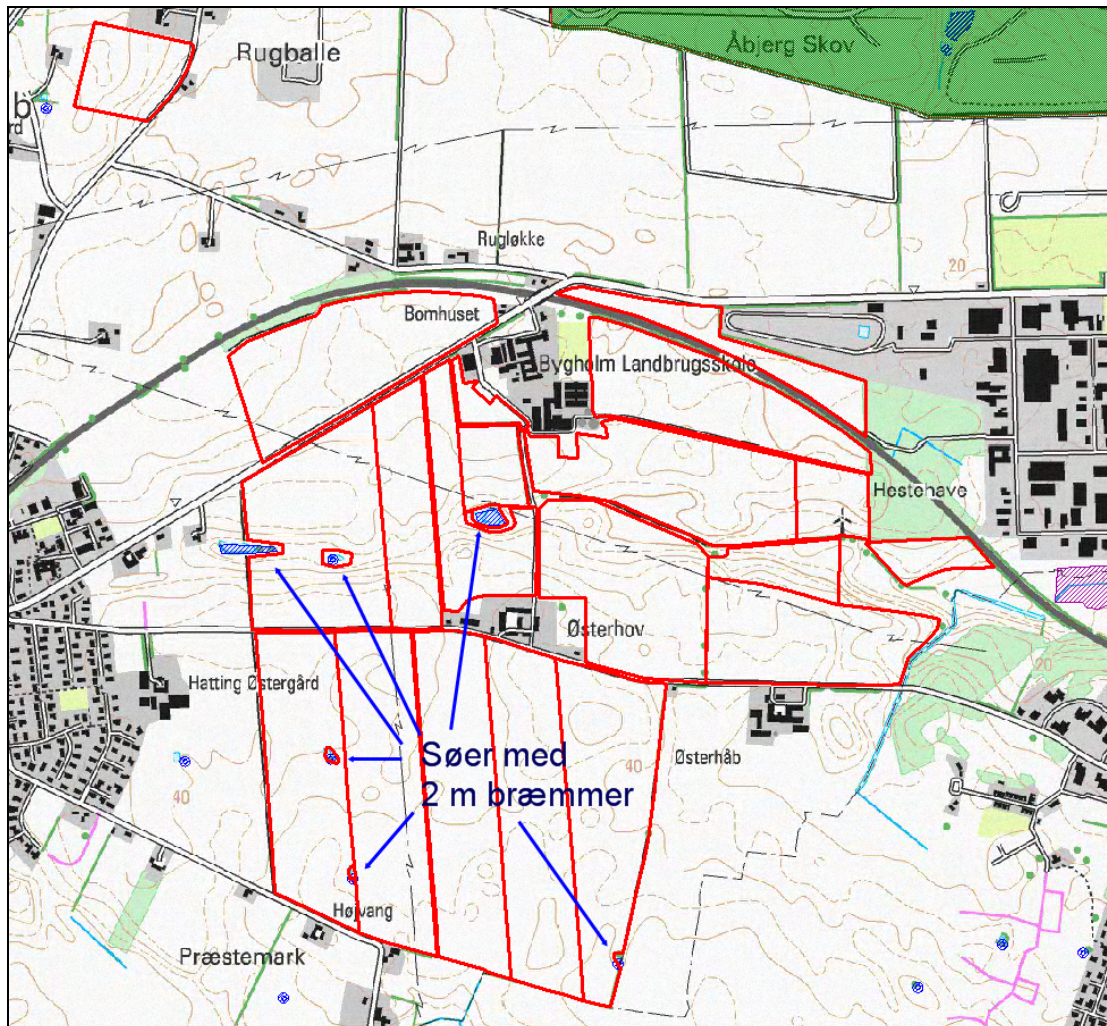

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

På trods af manglende registreringer kan det ikke udelukkes at én eller flere bilag IV-arter rarter eller yngler indenfor eller nær udbringningsarealerne. Det gælder f.eks. arter som Markfirben. Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø heller ikke udelukkes som mulige beboere i søer/vandhuller på eller nær udbringningsarealer.

Der er ingen kendte forekomster af Løgrø og Standtudse nær projektområdet og det vurderes ikke som usandsynligt at disse arter findes her. Det samme gælder Springfrø, der er registreret på Endelave som det eneste sted i Horsens Kommune. Tykskallet Malermusling og Gul Stenbræk (bilag II) har aldrig været registreret indenfor eller nær udbringningsarealerne og arterne vurderes ikke at have sin udbredelse her.

For at beskytte levesteder for padder inkl. de arter, som er beskyttet efter Habitatbekendtgørelsens bilag IV skal der udlægges sprøjte-, gødsknings og dyrkningsfrie bræmmer på mindst 2 meters bredde omkring alle søer/vandhuller som ligger på eller grænser op til udbringningsarealer. Nedenstående kortudsnit viser, hvor der skal udlægges bræmmer omkring søer/vandhuller.

Kommunens samlede vurdering af effekter på beskyttede arter og naturområder

Horsens Kommune har vurderet markdriftens eventuelle påvirkning af beskyttede arter og naturområder. Den ansøgte produktion resulterer ifølge ansøgningens beregninger i en ammoniakemission på 2059 kg N/år, hvilket betyder at emissionen reduceres med 1900 kg N/år, i forhold til den eksisterende produktion. Det ansøgte medfører dermed ikke et øget atmosfærisk kvælstofbidrag til nogen af ovennævnte naturområder.

Markdriften er både med hensyn til jordbearbejdning og anvendelsen af husdyrgødning uændret i det ansøgte projekt i forhold til nudrift. Ammoniakbidraget fra markerne vurderes at være ubetydeligt set i forhold til andre kilder.

Da ingen arealer skråner mod vandhuller eller vandløb vurderer Horsens kommune at erosion af udbragt husdyrgødning til vandhuller eller vandløb under kraftige regnskyl ikke udgør en risiko, såfremt der opretholdes en sprøjte-, gødsknings-, og dyrkningsfri bræmme på minimum 2 meter jf. Vandløbslovens § 69.

For at sikre at husdyrproduktionen og udbringningen af gødning ikke får en negativ effekt på bi-lag IV-arters yngle- eller rastehabitater stilles der vilkår om etablering og vedligeholdelse af 2 meter brede sprøjte-, gødsknings-, og dyrkningsfri bræmmer omkring alle vandhuller, som ligger på udbringningsarealer eller grænser op til udbringningsarealer.

Det er kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår sikrer, at husdyrproduktionen kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naturbeskyttelsesinteresserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal etableres og vedligeholdes mindst 2 meter brede sprøjte-, gødsknings-, og dyrkningsfrie bræmmer omkring alle søer som ligger på udbringningsarealer eller grænser op til udbringningsarealer.

PÅVIRKNINGER AF VANDLØB OG SØER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens ejede og forpagtede arealer ligger alle i oplandet til Bygholm Sø som er en B-målsat sø. Målsætningen for Bygholm Sø er ikke opfyldt i dag. Ifølge basisanalysens risikoanalyse forudsætter en målopfyldelse i Bygholm sø i 2015, at der foretages supplerende foranstaltninger, der reducerer påvirkningen fra tilførsel af fosfor og eventuelt kvælstof fra især landbruget, samt i visse tilfælde reducerer påvirkningen fra søbunden af tidligere tilførsler der har hobet sig op i søbunden.

Som det fremgår af afsnittet "Påvirkning fra arealerne" er ca. 95 ha af bedriftens 195 ha udbringningsarealer blevet klassificeret som nitratklasse 2 jf. Horsens Kommunes vurdering af Horsens Fjord som meget kvælstoffølsom. Det medfører, at nitratudvaskningen på disse arealer skal reduceres til en nitratudvaskning svarende til udbringning af 65 % af de generelle regler som for kvæg er 1,7 DE/ha og for svin 1,4 DE/ha.

Malkekvægproduktionen:

Den gennemsnitlige udvaskning fra alle bedriftens udbringningsarealer skal herefter reduceres til en nitratudvaskning svarende til udbringning af 1,35 DE/ha, hvilket ifølge IT-ansøgningen svarer til 51,00 kg N/ha.

Ifølge beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er der en udvaskning af kvælstof fra rodzonen på 50,90 kg N/ha ved udbringning af husdyrgødning svarende til 1,54 DE/ha samt ved en reduktion af bedriftens samlede kvælstofnorm på 1 %. Der vil være fosforbalance på 2,0 kg P/ha, idet der tilføres 26,9 kg P/ha og der fraføres 24,9 kg P/ha.

Kviehotellet:

Den gennemsnitlige udvaskning fra alle bedriftens udbringningsarealer skal herefter reduceres til en nitratudvaskning svarende til udbringning af 1,26 DE/ha, hvilket ifølge IT-ansøgningen svarer til 45,20 kg N/ha.

Ifølge beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er der ved kviehotellet (alternativ 2):

Enten

- en udvaskning af kvælstof fra rodzonen på 44,90 kg N/ha ved udbringning af husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha samt ved etablering af et G6 sædskifte på ca. 35 ha. Der vil være fosforbalance på + 0,2 kg P/ha, idet der tilføres 26,2 kg P/ha og der fraføres 26,0 kg P/ha.

Eller

- en udvaskning af kvælstof fra rodzonen på 44,12 kg N/ha ved reduktion af kvælstofnormen på 20 % på ca. 35 ha. Der vil være fosforbalance på -0,1 kg P/ha, idet der tilføres 26,2 kg P/ha og der fraføres 26,3 kg P/ha.

Det vurderes ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt ved såvel malkekvægproduktionen og kviehotellet.

Ved vurderingen af påvirkninger fra bedriftens anvendelse af udbringningsarealerne har kommunen også set på reguleringen på markniveau, og der er på ejendommens udbringningsarealer ikke identificeret risikoarealer f.eks i form af lavbundsarealer, hvor der er behov for at stille krav som ligger ud over beskyttelsesniveauet i Husdyrloven.

Det er kommunens vurdering, at det af hensyn til Bygholm Sø er nødvendigt at forsøge at minimere fosfortilførslen ved brug af forskellige virkemidler. Da der ved malkekvægproduktionen og kviehotellet er en fosforbalance på mellem -0,1 og 2,0 kg P, er det kommunens vurdering, at projektet hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af Bygholm Sø.

Det er endvidere kommunes vurdering, at den beregnede kvælstofudvaskning ved henholdsvis malkekvægproduktionen og kviehotellet ikke vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af Bygholm sø, idet der er indarbejdet projektilpasninger som medfører en mindre kvælstofudvaskning end den de generelle harmoniregler (1,4 DE/ha for svin og 1,7 DE/ha for kvæg) giver anledning til. Endelig er Bygholm Sø ikke specielt kvælstoffølsom.

KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der henvises til afsnittet under "Påvirkning fra arealerne".

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle udspretningsarealer ligger i oplandet til Horsens Fjord.

I den yderste del af Horsens Fjord (øst for en linje fra Brakør i nord til Borres Knob i syd) har staten udpeget habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave". Området er samtidig udpeget som Ramsarområde nr. 13 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 36. Området

indgår ligesom alle andre habitatområder i Natura 2000-netværket. I oplandet til dette område, er der jf. Miljøstyrelsens kortværk udlagt nitrat- og fosforklasser.

Grundlaget for udpegningen er bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for mange arter af kystfugle) og specielle naturtyper (f.eks. strandenge og store lavvandede havområder med sandbanker). Flere af de marine naturtyper er karakteriseret ved artsrige bundfauna- og plantesamfund. Næringsstofftilførslen til fjorden er afgørende for produktionen af mikroskopiske alger, idet en øget tilførsel af N og P resulterer i en øget planktonalgeproduktion, med uklart vand til følge. Når vandet er uklart vil mindre mængder af lys nå bunden. Bundlevende/bundfæstede makroalger (tang) samt ålegræs påvirkes negativt når lysmængden ved bunden reduceres. En øget planktonalgeproduktion vil ligeledes øge risikoen for iltvind samt styrken af eventuelle iltvindsføremønstre, hvilket har en meget skadelig effekt på bundlevende dyr.

Udpegningsgrundlaget ses af nedenstående tabel:

Nr.	Naturtype
Marine naturtyper	
1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
1150	Kystlaguner og strandsøer
1160	Større lavvandede bugter og vige
1170	Rev
Kystnære naturtyper	
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
Terrestriske naturtyper	
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
7230	Rigkær
Skov naturtyper	
9130	Bøgeskove på muldbund
9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
91E0	Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Nr.	Artsnavn
1364	Gråsæl (<i>Halichoerus grypus</i>)
1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
	Klyde
	Hjejle
	Lille kobbersneppe
	Splitterne
	Havterne

	Dværgterne
	Skarv
	Bjergand
	Fløjlsand
	Ederfugl
	Hvinand
	Stor skallesluger

Kvælstof til overfladevand

For landbrugsarealer der afvander til Natura 2000- vandområder, stilles i husdyrloven krav om et lavere husdyrtryk pr. ha end de generelle harmoniregler ellers giver mulighed for. Kravet er fastsat ud fra kvælstofreduktionspotentialet i det konkrete opland samt en vurdering af recipientens sårbarhed overfor eutrofiering.

Reduktionspotentialet er udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer ud af rodzonen og den mængde nitrat, der ender i recipienten. Der er hidtil ikke foretaget en landsdækkende ensartet beregning af kvælstofreduktionspotentialet fra rodzonen til vandområde. GEUS og DMU har derfor for styrelsen foretaget en landsdækkende beregning af kvælstofreduktionen fra rodzonen til Natura 2000 områderne (kystområder).

Horsens Fjord er en lavvandet fjord, med en middeldybde på 2,9 meter. Kun 6 % af fjorden har en vanddybde, som overstiger 6 meter. Opholdstiden er om sommeren 15-32 dage, mens den om vinteren er 10-18 dage (beregnet vha. Mike 21 model). Det er særligt vinter opholdstiden, som er af betydning, da det er om vinteren, at den største del af næringsstofudvaskning sker. Horsens Kommune vurderer, at vandmasserne i den indre del af fjorden forholdsvis hurtigt opblandes med vandmasserne i den ydre del af fjorden. Det er derfor kommunens faglige vurdering at næringsstoffer, som tilføres den inderste del af fjorden, vil have en direkte effekt på den del af fjorden og de arter og naturtyper, som er omfattet af Natura 2000 beskyttelse.

Basisanalysens risikoanalyse (udarbejdet af Vejle Amt) viser, at Horsens Fjord er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Årsagen hertil er bl.a. en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land.

Indtil Vand- og naturplanernes målsætninger for Horsens Fjord offentliggøres er regionplanens målsætninger fortsat gældende.

Landbrugsarealer, som ligger i oplandet til inderfjorden afvander ikke direkte til habitatområde 52, men det er kommunens faglige vurdering, at kvælstof- og fosfor udvaskningen fra landbrugsarealer der afvander til inderfjorden også påvirker habitatområdet i yderfjorden, idet vand og næringsstoffer som tilføres inderfjorden strømmer ud i habitatområdet. Det konkluderes, at tilstanden indenfor habitatområdet vil blive påvirket hhv. positivt ved at reducere næringsstofftilstrømningen og negativt ved at øge tilførslen af næringsstoffer til fjorden.

Som det fremgår af den indledende redegørelse for miljøtilstanden i Horsens Fjord, er det Horsens Kommunes vurdering, at Horsens Fjord skal klassificeres som et meget kvælstofsårbart vandområde, og at beskyttelsesniveauet for hele fjorden skal afspejle det, på samme måde som det gør sig gældende for de meget kvælstofsårbare Natura 2000 områder. Derfor er arealer, som ikke er klassificeret i Miljøstyrelsens kortværk, indplaceret af Horsens Kommune vha. tilgængelig viden om reduktionspotentialet.

Kort over kvælstofreduktionspotentialer. Områder med kvælstofreduktionspotentiale på 51-75 % (nitratklasse 2) er lysegrønne og områder med et reduktionspotentiale over 75 % er mørkegrønne (generelle regler).

Conterra har i 2009 på foranledning af Horsens Kommune lavet en opgørelse af udviklingen i tilførslen af husdyrgødning til arealer, som ligger i oplandet til Horsens Fjord. Data er udarbejdet ud fra oplysninger i gødningsregnskabet, som er koblet med oplysninger fra GLR og hvor arealer uden kvælstofnorm er fraregnet.

Opgørelsen viser, at mængden af kvælstof, som blev bragt ud via husdyrgødning på de dyrkede arealer i oplandet til Horsens Fjord i 2006 og 2007 (ca. 27.000 DE), var uændret set i forhold til 2003, mens der i årene 2004 og 2005 (ca. 30.000 DE) blev udbragt mere kvælstof via husdyrgødning end i både 2003, 2006 og 2007. Opgørelsen har dermed hverken givet indikationer på, at der har været nogen faldende eller stigende tendens i den samlede mængde udbragt kvælstof via husdyrgødning til arealer i oplandet til fjorden i perioden 2003-2007.

Opgørelsen inkluderer ikke data for udviklingen i opsamling af kvælstof vha. efterafgrøder eller ændret sædskifte.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at der således er behov for at regulere kvælstofudvaskningen udover de generelle regler i forhold til Horsens Fjord (både inder- og yderfjord).

Som det fremgår af afsnittet "Påvirkning fra arealerne" er ca. 95 ha af bedriftens 195 ha udbringningsarealer herefter klassificeret som nitratklasse 2 jf. Horsens Kommunes vurdering af Horsens Fjord som meget kvælstoffølsom. Det medfører, at nitratudvaskningen på disse arealer skal reduceres til en nitratudvaskning svarende til udbringning af 65 % af de generelle regler, som for kvæg er 1,7 DE/ha og for svin 1,4 DE/ha.

Malkekvægproduktionen:

Den gennemsnitlige udvaskning fra alle bedriftens udbringningsarealer skal herefter reduceres til en nitratudvaskning svarende til udbringning af 1,35 DE/ha, hvilket ifølge IT-ansøgningen svarer til 51,00 kg N/ha. Harmonitallet for bedriften er 1,63 DE/ha.

Ifølge beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er der en udvaskning af kvælstof til overfladevand på 50,90 kg N/ha ved udbringning af husdyrgødning svarende til 1,54 DE/ha samt ved en

reduktion af bedriftens samlede kvælstofnorm på 1 %. Der vil være fosforbalance på 2,0 kg P/ha, idet der tilføres 26,9 kg P/ha og der fraføres 24,9 kg P/ha.

Kviehotellet:

Den gennemsnitlige udvaskning fra alle bedriftens udbringningsarealer skal herefter reduceres til en nitratudvaskning svarende til udbringning af 1,26 DE/ha, hvilket ifølge IT-ansøgningen svarer til 45,20 kg N/ha. Harmonitallet for bedriften er 1,52 DE/ha,

Ifølge beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er der ved kviehotellet (alternativ 2):

Enten

- en udvaskning af kvælstof til overfladevand på 44,90 kg N/ha ved udbringning af husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha samt ved etablering af et G6 sædskifte på ca. 35 ha. Der vil være fosforbalance på + 0,2 kg P/ha, idet der tilføres 26,2 kg P/ha og der fraføres 26,0 kg P/ha.

Eller

- en udvaskning af kvælstof til overfladevand på 44,12 kg N/ha ved reduktion af kvælstofnormen på 20 % på ca. 35 ha. Der vil være fosforbalance på -0,1 kg P/ha, idet der tilføres 26,2 kg P/ha og der fraføres 26,3 kg P/ha.

Det er kommunens samlede vurdering, at hverken malkekvægproduktionens eller kviehotellets udledning af kvælstof til Horsens Fjord hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".

Fosfor til overfladevand

På erosionstruede arealer, humusjord, mv. hvor der er særlig risiko for fosfortab, skal der gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tilledning af fosfor til overfladevandet. Der er ikke erosionstruede områder som anvendes som udbringningsarealer, hvorfor der ikke skal stilles krav om ekstra bræmmer.

Hvis udbringningsarealerne tilføres mere fosfor med husdyrgødningen, end der fjernes ved høst af afgrøderne, vil det på sigt kunne medføre forøget udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne til de vandområder, som udbringningsarealerne afvander til.

Ved malkekvægproduktionen drives 35 ha med et K10 sædskifte og de øvrige 160 ha med et K2 sædskifte, hvilket medfører en gennemsnitlig fosforfraførsel på 24,9 kg P/ha. Da fosfortilførslen er 26,9 kg P/ha medfører det en fosforbalance på +2,0 kg P/ha.

Ved kviehotellet kan der anvendes et af følgende sædskifter:

Enten

- 140 ha med et S2 sædskifte, 20 ha med et S4 sædskifte og 35 ha med et G6 sædskifte, hvilket medfører en gennemsnitlig fosforfraførsel på 26,0 kg P/ha. Da fosfortilførslen er 26,2 medfører det en fosforbalance på 0,2 kg P/ha.

Eller

- 175 ha med et S2 sædskifte og 20 ha med et S4 sædskifte, hvilket medfører en gennemsnitlig fosforfraførsel på 26,3 kg P/ha. Da fosfortilførslen er 26,2 kg P/ha medfører det en fosforbalance på -0,1 kg P/ha.

På baggrund af dette er det Horsens Kommunes vurdering, at fosforbalancen på udbringningsarealerne på enten -0,1 kg P/ha (ved kviehotellet) eller +2,0 kg P/ha (ved malkekvægproduktionen) er acceptabelt, og at det ikke er nødvendigt at stille yderligere krav med henblik på at reducere fosforoverskuddet.

Samlet vurdering af belastningen af Horsens Fjord.

Det er kommunens samlede vurdering, at det konkrete projekts udledning af kvælstof og fosfor til Horsens Fjord, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af Habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".

Der er foretaget en konkret vurdering af belastningen af overfladevand med kvælstof og fosfor fra produktionen. Ved vurderingen er der taget udgangspunkt i oplysningerne der er indarbejdet i husdyrgodkendelse.dk. En del af forudsætningerne som indgår i vurderingen er bl.a. udvaskningen fra det valgte sædskifte, og en fremtidig balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor.

Det vurderes, at der bør stilles et vilkår som sikrer, at der ikke tilføres flere næringsstoffer til habitatområderne end forudsat i ansøgningen. I det der indgår flere forskellige standardsædskifter i ansøgningen vurderes det ikke muligt at stille et kontrollerbart vilkår indeholdende krav om forskellige udvaskningsindekser på forskellige andele af udbringningsarealerne.

Der stilles i stedet for vilkår om en bestemt andel af de afgrøder som er styrende for udvaskningsindekset for de forskellige sædskifter:

- S2 har et udvaskningsindeks på 93 (andelen af vinterkorn og vinterraps er styrende)
- S4 har et udvaskningsindeks på 98
- G6 har et udvaskningsindeks på 83 (andelen af miljøgræs er styrende)
- K2 har et udvaskningsindeks på 96
- K10 har et udvaskningsindeks på 84 (andelen af græsmarker og helsæd+majs er styrende)

Malkekvægproduktionen:

Der er i ansøgningen anvendt et K10 sædskifte på ca. 35 ha af udbringningsarealerne som har et udvaskningsindeks på 84. Det er det sædskifte der har det mindste udvaskningsindeks blandt de valgte sædskifter. Baggrunden for det lave udvaskningsindeks på 84 er, at sædskiftet bl.a. indeholder 60 % kløvergræs eller vedvarende græs og 25 % helsæd+majs. Der stilles derfor et vilkår om, at der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 84 på 35 ha af udbringningsarealerne for husdyrgødning eller kløvergræs/vedvarende græs på 60 % af 35 ha svarende til 21 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning samt helsæd+majs på 25 % af 35 ha svarende til 9 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

Der stilles desuden vilkår om en reduktion i bedriftens kvælstofnorm på 1 %.

Der er endvidere stillet vilkår om, at der på forlangende skal kunne fremlægges et fosforregnskab, der viser, at der er balance mellem fraførsel og tilførsel af fosfor, svarende til en fosforbalance på maksimalt 2,0 kg P/ha. I fosforbalancen skal indgå såvel fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

Kviehotellet:

Der er i ansøgningen redegjort for 2 forskellige sædskifter som begge lever op til det ønskede beskyttelsesniveau

1. Der er i ansøgningen anvendt et S2 sædskifte på ca. 175 ha af udbringningsarealerne som har et udvaskningsindeks på 93. Det er det sædskifte der har det mindste udvaskningsindeks blandt de valgte sædskifter. Baggrunden for det lave udvaskningsindeks på 93 er, at sædskiftet bl.a. indeholder 50 % vinterkorn og mere end 15 % vinterraps. Der stilles derfor et vilkår om, at der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 93 på 175 ha af udbringningsarealerne for husdyrgødning eller vinterkorn på 50 % af de 175 ha svarende til 88 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyr-

gødning samt vinterraps på mere end 15 % af de 175 ha svarende til minimum 26 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

Der stilles desuden vilkår om en reduktion i kvælstofnormen på 20 % på 35 ha af udbringningsarealerne, nærmere bestemt på markerne nr. 03-0, 07-1, 08-1 og 18-0.

Der er endvidere stillet vilkår om, at der på forlangende skal kunne fremlægges et fosforregnskab, der viser, at der er balance mellem fraførsel og tilførsel af fosfor, svarende til en fosforbalance på 0 kg P/ha. I fosforbalancen skal indgå såvel fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

2. Der er i ansøgningen anvendt et G6 sædskifte på ca. 35 ha af udbringningsarealerne som har et udvaskningsindeks på 83. Baggrunden for det lave udvaskningsindeks på 83 er, at sædskiftet bl.a. indeholder 60 % vårbyg med miljøgræs. Der stilles derfor et vilkår om, at der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 83 på 35 ha af udbringningsarealerne for husdyrgødning eller der skal være vårbyg med miljøgræs på 60 % af de 35 ha svarende til 21 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning. Markerne med vårbyg med miljøgræs skal være beliggende indenfor det sårbare grundvandsområde (indsatsområde med hensyn til nitrat).

Der er i ansøgningen ligeledes anvendt et S2 sædskifte på ca. 140 ha af udbringningsarealerne som har et udvaskningsindeks på 93. Baggrunden for det lave udvaskningsindeks på 93 er, at sædskiftet bl.a. indeholder 50 % vinterkorn og mere end 15 % vinterraps. Der stilles derfor et vilkår om, at der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 93 på 140 ha af udbringningsarealerne for husdyrgødning eller der skal være vinterkorn på 50 % af de 140 ha svarende til 80 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning samt vinterraps på mere end 15 % af de 140 ha svarende til minimum 21 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

Der er endvidere stillet vilkår om, at der på forlangende skal kunne fremlægges et fosforregnskab, der viser, at der er balance mellem fraførsel og tilførsel af fosfor, svarende til en fosforbalance på maksimalt 0,1 kg P/ha. I fosforbalancen skal indgå såvel fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for drift og egenkontrol:

- Ved malkekvægproduktionen (252 DE) skal der enten være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 84 på 35 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning eller der skal være kløvergræs eller vedvarende græs på 21 ha eller 11 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning samt helsæd + majs på 9 ha eller 5 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

Der stilles desuden vilkår om en reduktion i bedriftens samlede kvælstofnorm på 1 %.

Fosforoverskuddet på bedriftens udbringningsarealer må ikke overstige 2,0 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.

Fosforregnskabet skal beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

- Ved kviehotellet (126,31 DE) stilles vilkår om, at et af følgende sædskifter idet:
  - a. der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på 93 på 175 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning eller der skal være vinterkorn på 88 ha eller 45 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning

samt vinterraps på minimum 26 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

der skal desuden ske en reduktion i kvælstofnormen på 20 % på 35 ha af udbringningsarealerne, nærmere bestemt på markerne nr. 03-0, 07-1, 08-1 og 18-0.

fosforoverskuddet på bedriftens udbringningsarealer ikke må overstige 0 kg P pr. ha. pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.

fosforregnskabet skal beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

- b. der enten skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 83 på 35 ha af de samlede udbringningsarealer eller der skal være vårbyg med miljøgræs på 21 ha eller 11 % af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning. Markerne med vårbyg med miljøgræs skal være beliggende indenfor det sårbare grundvandsområde (indsatsområde med hensyn til nitrat). Se bilag 5.

at der skal være et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 93 på 140 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning eller der skal være vinterkorn på 80 ha eller 72 % af samtlige udbringningsarealer for husdyrgødning samt vinterraps på minimum 21 ha af de samlede udbringningsarealer for husdyrgødning.

fosforoverskuddet på bedriftens udbringningsarealer må ikke overstige 0,1 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.

fosforregnskabet skal beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden fosforholdig gødning.

NITRAT TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der henvises til afsnittet om "Påvirkning af arealerne"

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udbringningsarealerne ligger indenfor det generelle indsatsområde Rugballegård. Vejle Amt har i 2005 udarbejdet en indsatsplan for området. Til grund for indsatsplanen ligger en større geologisk kortlægning af grundvandsmagasinerne i området og deres nitratsårbarhed samt vandværkernes indvindingsoplande. På baggrund af kortlægningen af grundvandsmagasinerne nitratsårbarhed, er der i indsatsplanen udpeget indsatsområder med hensyn til nitrat, i de områder hvor lerlaget har en begrænset tykkelse. Indenfor indsatsområderne med hensyn til nitrat, skal det jf. indsatsplanen sikres, at der ikke sker en forøgelse af kvælstofudvaskningen, som kan udgøre en trussel for grundvandet. Af indsatsplanen fremgår der ikke niveau for, hvor langt ned kvælstofudvaskningen skal indenfor indsatsområderne med hensyn til nitrat.

Indsatsområder med hensyn til nitrat er karakteriseret ved, at der indenfor de øverste 30 meter over grundvandsmagasinet er registreret mindre end 5 meter ler. Den ringe tykkelse af dækla-

gene (ler) vil normalt give mulighed for en stor grundvandsdannelse. En stor grundvandsdannelse medfører også et hurtigere forbrug af reducerende stoffer i dæklaget. Tilstedeværelsen af sprækker og makroporer i lerlagene medfører også en større grundvandsdannelse og større sårbarhed.

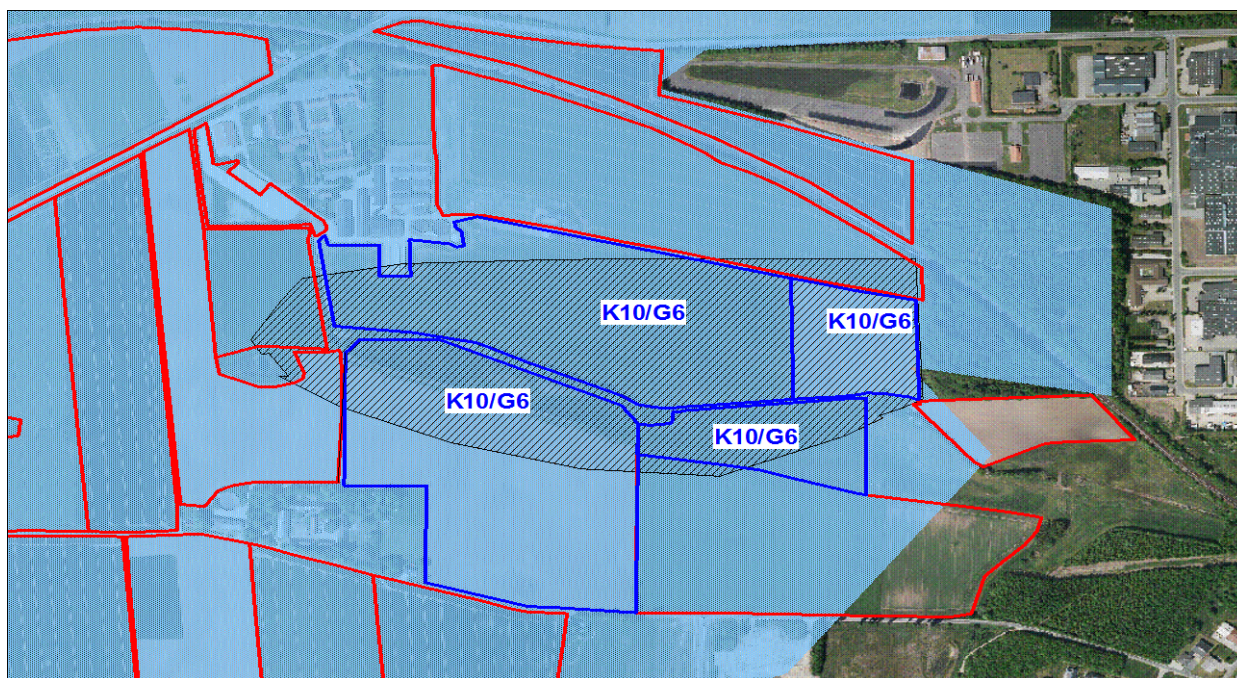
De vigtigste nitratreducerende stoffer i leren er pyrit, organisk stof og jern (II) forbindelser. Man taler om, at reduktionskapaciteten opbruges, når jordens indhold af reducerende stoffer bl.a. organisk stof, jern (II) og pyrit er opbrugt, hvorefter nitraten har fri adgang nedad for til sidst at ende i grundvandsmagasinet. Lerdæklag på mindre end 5 meter vurderes bl.a. på baggrund af den begrænsede tykkelse, at have en noget begrænset kapacitet, i forhold til lertykkelser på op til 30 meter.

Dyrkning af jorden medfører i områder hvor der ikke findes reduktionskapacitet over for nitrat i dæklagene eller i grundvandsmagasinet, at grundvandets indhold af nitrat i disse områder er højt eller stigende og stedvis overskrider grænseværdien for nitrat i drikkevand.

Grænseværdien for nitrat i drikkevand er i lovgivningen fastsat til 50 mg/l. Ifølge husdyrloven er en nitratudvaskning på 50 mg/l fra rodzonen uproblematisk. Det er Horsens Kommunes vurdering, at drikkevand med en nitratkoncentration på 50 mg/l ikke er ensbetydende med godt drikkevand, og det skal derfor tilstræbes, at nitratkoncentrationen i grundvandet holdes så lav som muligt.

Det betyder, at Horsens Kommune ikke accepterer en nitratudvaskning på over 50 mg/l, selvom der ikke er tale om en merbelastning i forhold til nudriften. Nitratudvaskningen skal i alle tilfælde bringes ned til maksimalt 50 mg/l. Kravet til maksimalt 50 mg/l skal være opfyldt som gennemsnit for de marker, der ligger indenfor det nitratfølsomme indvindingsområde, hvis det ligger indenfor det samme drikkevandsområde. Hvis der er tale om marker i flere forskellige drikkevandsområder med hver deres nitratfølsomme indvindingsområder, så skal kravet om en gennemsnitlig udvaskning på 50 mg/l være opfyldt for hvert drikkevandsområde.

Den del af bedriftens udbringningsarealer som ligger indenfor et drikkevandsområde ligger indenfor det samme drikkevandsområde. Det drejer sig om i alt 26 ha ud af bedriftens ejede og forpagtede arealer på i alt 194,98 ha. Se nedenstående kort.

Kortet viser drikkevandområdet (blå flade), indsatsområde med hensyn til nitrat (sort skraveret), arealer med referencesædskifte (røde streger) og arealer med K10 eller G6 (blå streger).

Den gennemsnitlige nitratudvaskning er beregnet i følgende tabeller:

Malkekvægproduktion (alternativ 1):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO3/liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
K2 + 1 % reduceret N-norm	2,2	70	154	
K10 + 1 % reduceret N-norm	23,5	44	1034	
Totalt	25,7		1188	46,2

Kviehotel (alternativ 2):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO3/liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
S2 + 20% reduceret N-norm	25,7	48	1233	
Totalt	25,7		1233	48,0

Kviehotel (alternativ 2):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO3/liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
S2	2,2	62	136	
G6	23,5	46	1081	
Totalt	25,8		1217	47,2

Som det fremgår af ovenstående skemaer, er det kommunalt fastlagte mål for en nitratkoncentration på maksimalt 50 mg nitrat/l for de marker der ligger indenfor indsatsområdet med hensyn til nitrat, opfyldt.

For malkekvægproduktionen og kviehotellet er udvaskningskravet på maksimalt 50 mg/l nitrat opfyldt ved brug af andre sædskifter end referencesædskiftet, ved brug af reduceret kvælstofnorm og ved et reduceret dyretryk i forhold til de generelle regler. Læs mere herom i afsnittet "Kvælstof og fosfor til fjord og hav".

Nitratudvaskningen i nudrift situationen er ifølge IT-ansøgningen:

Malkekvægproduktion (alternativ 1):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO3/liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
K2	25,7	67,0	1721	
Totalt	25,7		1721	67,0

Kviehotel (alternativ 2):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO ₃ /liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
S2	25,7	63,0	1619	
Totalt	25,7		1619	63,0

Kviehotel (alternativ 2):

Sædskifte	Ha	Udvaskning mgNO ₃ /liter	Totalt	Beregnet gns. udvaskning
S2	25,7	63,0	1619	
Totalt	25,8		1619	63,0

For markerne indenfor indsatsområdet med hensyn til nitrat sker der altså et beregnet fald i udvaskningen af kvælstof fra nudrift til ansøgt produktion på mellem 17 og 21 mg /l nitrat.

Del af mark 18 ligger i en aflang slugt, hvor der er risiko for udvaskning af næringsstoffer til grundvandet. Marken indgår i dag som en del af harmoniarealet til ejendommen. For at beskytte grundvandet og naturen nord for mark 18 stilles der vilkår om at marken henlægges i græs enten som brak, afgræsning eller slet til grovfoder.

Samlet konkluderer kommunen, at projektet med malkekvægproduktionen eller projektet med kviehotellet med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for drift og egenkontrol. Se desuden vilkårene under afsnittet "Kvælstof og fosfor til fjord og hav".

- Den del af mark nr. 18 som ligger som en aflang slugt, skal henlægges i permanent brak eller græs til afgræsning eller slet til grovfoder. Se kortbilag 4 hvor slugten er markeret.

BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Herunder er det beskrevet hvor der anvendes BAT på ejendommen ved henholdsvis malkekvægproduktionen og kviehotellet.

Malkekvægproduktionen:

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at Bygholm Landbrugsskole anvender bedst tilgængelig teknik indenfor management, jf. BREF-dokumentet:

- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene,
- Overholder kravene i *Arlagårdens kvalitetsprogram* og Egen kontrol i mælkeleverende besætninger
- Energiforbruget og vandforbrug bliver aflæst månedligt og ført til separat journal,
- Der årligt udarbejdes mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov,
- Der føres journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.
- Der er fokus på at optimere foderforbrug og produktionen ved hjælp af foderplaner og EFK-kontrol.

Samlet BAT indenfor staldindretning

- Staldene er indrettet med naturlig ventilation.

Samlet BAT ved opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det vurderes, at Bygholm landbrugsskole anvender bedst tilgængelig teknik på nedenstående områder, idet det ifølge BREF-referencedokumentet er BAT, at;

- opbevare gylle i en gyllebeholder, som er:
  - o Med fast låg, tag eller en teltstruktur, eller har et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
  - o Opbevaringen sker i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
  - o Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
  - o Der er ingen dobbeltventiler (dobbeltspjæld) i gyllebeholderen.
  - o Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- Få udarbejdet årlige mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.
- Der vil blive udbragt 83 % af al dybstrøelsen til direkte nedpløjning i ansøgt drift.

Kviehotellet:

Samlet BAT indenfor management

Det vurderes, at Bygholm Landbrugsskole anvender bedst tilgængelig teknik indenfor management, jf. BREF-dokumentet:

- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene,
- Energiforbruget og vandforbrug bliver aflæst månedligt og ført til separat journal,
- Der årligt udarbejdes mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov,
- Der føres journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen.
- Der er fokus på at optimere foderforbrug og produktionen ved hjælp af foderplaner.

Samlet BAT indenfor staldindretning

- Staldene er indrettet med naturlig ventilation.

Samlet BAT ved opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det vurderes, at Bygholm landbrugsskole anvender bedst tilgængelig teknik på nedenstående områder, idet det ifølge BREF-referencedokumentet er BAT, at;

- opbevare gylle i en gyllebeholder, som er:
  - c. Med fast låg, tag eller en teltstruktur, eller har et flydelag, såsom snittet halm, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA), ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
  - d. Opbevaringen sker i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
  - e. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
  - f. Der er ingen dobbeltventiler (dobbeltspjæld) i gyllebeholderen.
  - g. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- Få udarbejdet årlige mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.
- Der vil blive udbragt 87 % af al dybstrøelsen til direkte nedpløjning i ansøgt drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens kommune vurderer i forhold til BAT at der samlet set i produktionen allerede er indført BAT på en række områder og der i forbindelse med ændringen af husdyrholdet indføres yderligere BAT tiltag.

Indretning

Der ændres ikke på det eksisterende bygningsset i forhold til gulvtype og udvidelsen af kvægproduktionen eller etableringen af kviehotellet sker i eksisterende bygninger. Staldene er indrettet med naturlig ventilation hvilket er BAT, jf. BREF-dokumentet.

Horsens Kommune vil ved den kommende revurdering stille vilkår om, at alle staldafsnit skal leve op til det BAT-niveau der er gældende til den tid.

Foder

Der er ikke anvendt BAT i forhold til foder, men der er fokus på at optimere foderforbrug og produktionen ved hjælp af foderplaner.

Gyllehåndtering

Det vurderes, at opbevaring af gylle i gyllebeholder, udbringning af dybstrøelse til direkte nedpløjning og for en lille del opbevaret på møddingsplads med afløb til gyllebeholder er BAT. Afløb fra ensilageplads, vaskeplads og befæstede arealer til opsamlingstank vurderes også at være BAT samt etablering af tæt flydelag på gyllebeholderne. Håndtering af gylle i marken vurderes også at være BAT jf. BREF-dokumentet

Ressourcer

Det er vist i årlig miljøredegørelse til Green Network at bedriftens vandforbrug ligger under det beregnede normforbrug for bedriften. Med naturlig ventilation i kostalden reduceres elforbruget sammenlignet med mekanisk ventilerede stalde. Reduceret ressourceforbrug vurderes også at være BAT.

Management

Det er Horsens kommunes vurdering at Bygholm Landbrugsskole på flere områder indenfor management og daglig drift har indført BAT

Arealer

Der anvendes i projektet forskellige virkemidler til at reducere nitratudvaskningen til grundvandet og til overfladevandsinteresserne – Horsens Fjord og Bygholm Sø. Det drejer sig om en re-

duceret kvælstofnorm, et reduceret dyretryk i forhold til de generelle regler samt sædskifter med et lavt nitratudvaskningsindeks.

Samlet konklusion

Det vurderes at der på ejendommen er valgt BAT på de mulige områder, med undtagelse af optimering af foder.

Idet miljøbelastningen omkring næringsstoffer er løst gennem ovennævnte virkemidler vurderes det, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til foderoptimering.

0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Malkekvægproduktionen:

Ændringerne i malkekvægsproduktionen ved indsættelse af AMS og flere køer er for at gøre produktionen mere økonomisk rentabel. Indsættelse af AMS ændrer produktionsformen så bedriften ikke er så afhængig af medarbejdere. Ændringerne er for at sikre bedriften

Kviehotel:

En anden måde at lave en rentabel produktion med et mindre input af energi, foder og arbejdskraft er at opdrætte kvier for en anden mælkeproducent.

Bygholm Landbrugsskole er et undervisningssted hvor de kommende landmænd lærere om dyr, foder og teknologier. Derfor er det vigtigt, at der er dyr i staldene, hvilket er tilfældet i begge alternativer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Horsens Kommunes vurdering, at den miljøpåvirkning, der kommer som følge af driften af Bygholm Landbrugsskole ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, kornsilo og halmlade blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholderne blive fjernet, når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, medmindre andet aftales med kommunen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

Vilkårene fremgår under et tidligere afsnit.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På Bygholm Landbrugsskole er der en stor grad af management og man gør meget for at spare på ressourcerne samt for at holde stedet ryddeligt og rent.

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Der er aftale om Sundhedsrådgivning med dyrlægen, som foretager månedlige besøg og udarbejder sundhedsrapport. Der udarbejdes løbende medicinregnskab.

Der er lagt planer for at holde vandforbrug nede i form af øget opmærksomhed på utætte rør eller drikkebrug mm. Man forsøger ligeledes at holde pesticidforbruget under det fastsatte nationale mål.

Sikkerheden tjekkes løbende i alle afdelinger for at sikre medarbejdernes helbred mm.

Der føres forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol. Der føres logbøger over flydelag og et autoriserede mandskab udfører 10 års beholderkontrol. Der indberettes dyr flyttet til og fra ejendommen, dyr bortskaffet til destruktion, dyr sendt til slagteri og kælvinger i CHR registret.

Der foretages daglige tjek og løbende service på malke- og foderanlæg. Der tegnes en serviceaftale på AMS anlægget og mælkekøletank.

Kvalitetsprogrammet Arlagården og Egenkontrol i mælkeleverende Besætninger følges i mælkevægproduktionen (alternativ 1).

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Der føres driftsregnskab. I bedriftens driftsregnskab dokumenteres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning

Ansøgningen er suppleret med et skema over BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

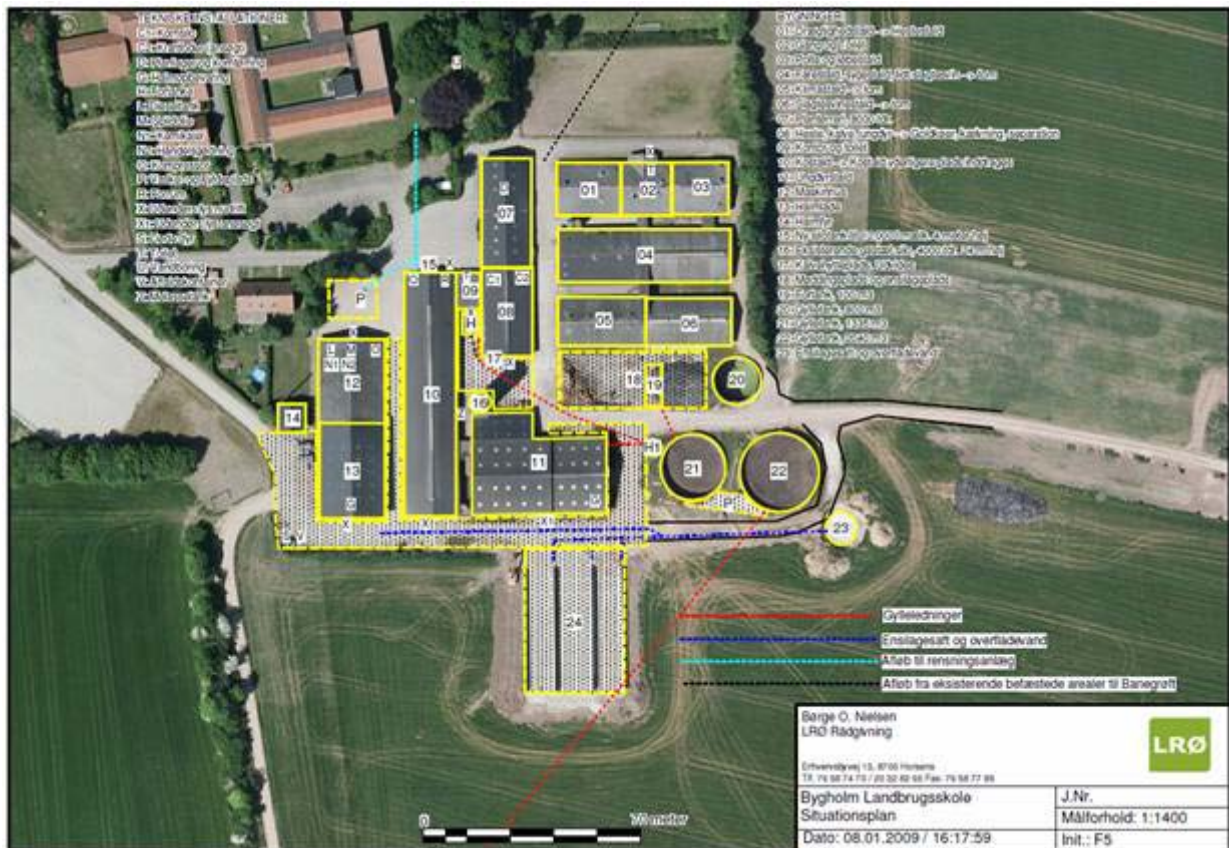
Horsens kommune vurderer at egenkontrollen er dækkende og der er stillet vilkår om dokumentation for produktion, ressourceforbrug og bortskaffelse af affald samt udarbejdelse af beredskabsplan.

VILKÅR

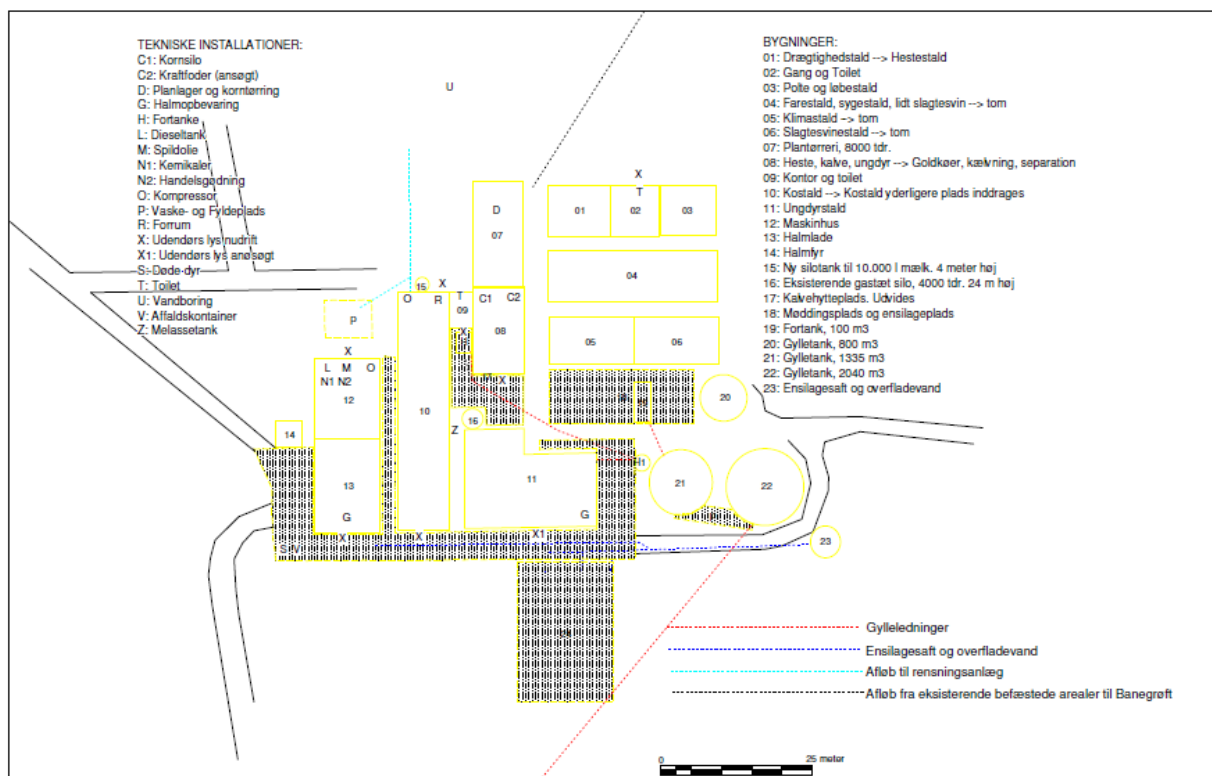

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for management og dokumentation. Vilkårene fremgår af de øvrige afsnit, og af den samlede vilkårsoversigt først i godkendelsen.

BILAG 1A. SITUATIONSPLAN HATTINGVEJ 49, LUFTFOTO

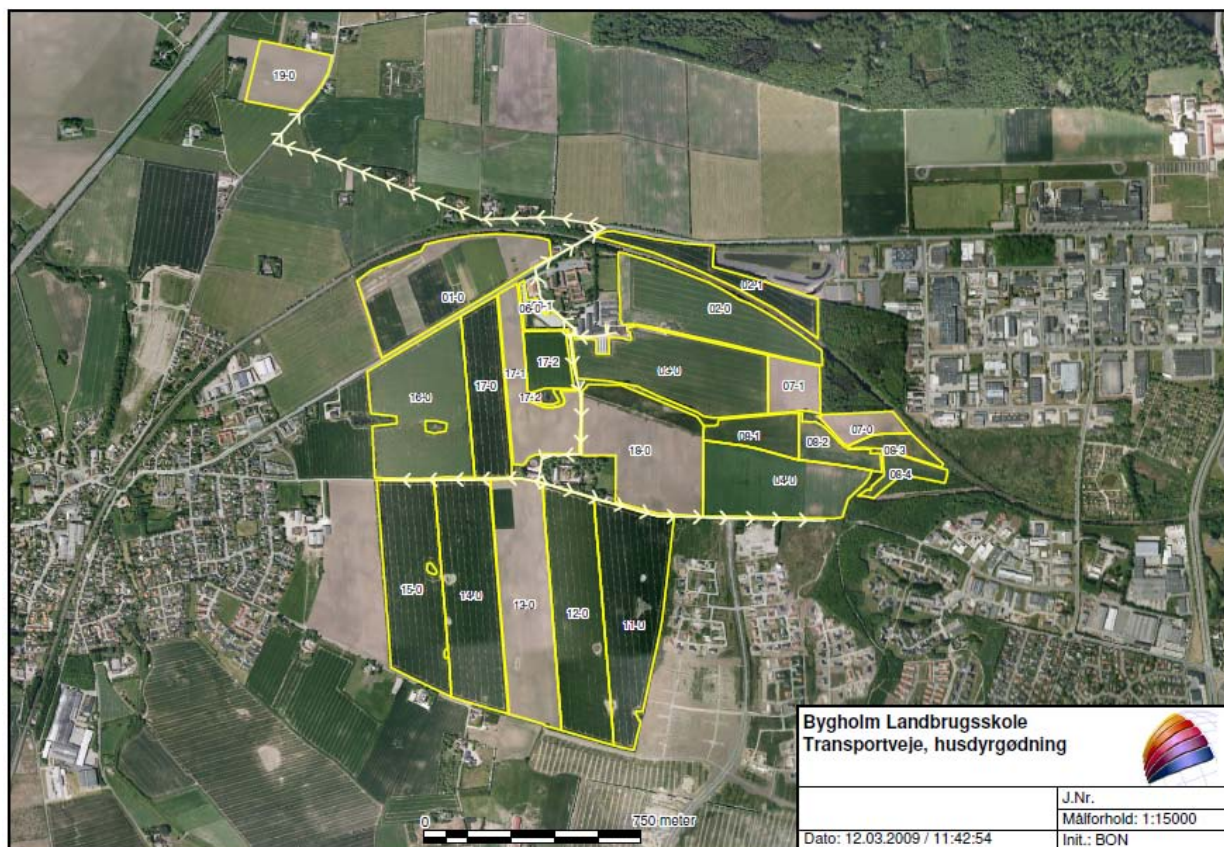

BILAG 1B. SITUATIONSPLAN HATTINGVEJ 49

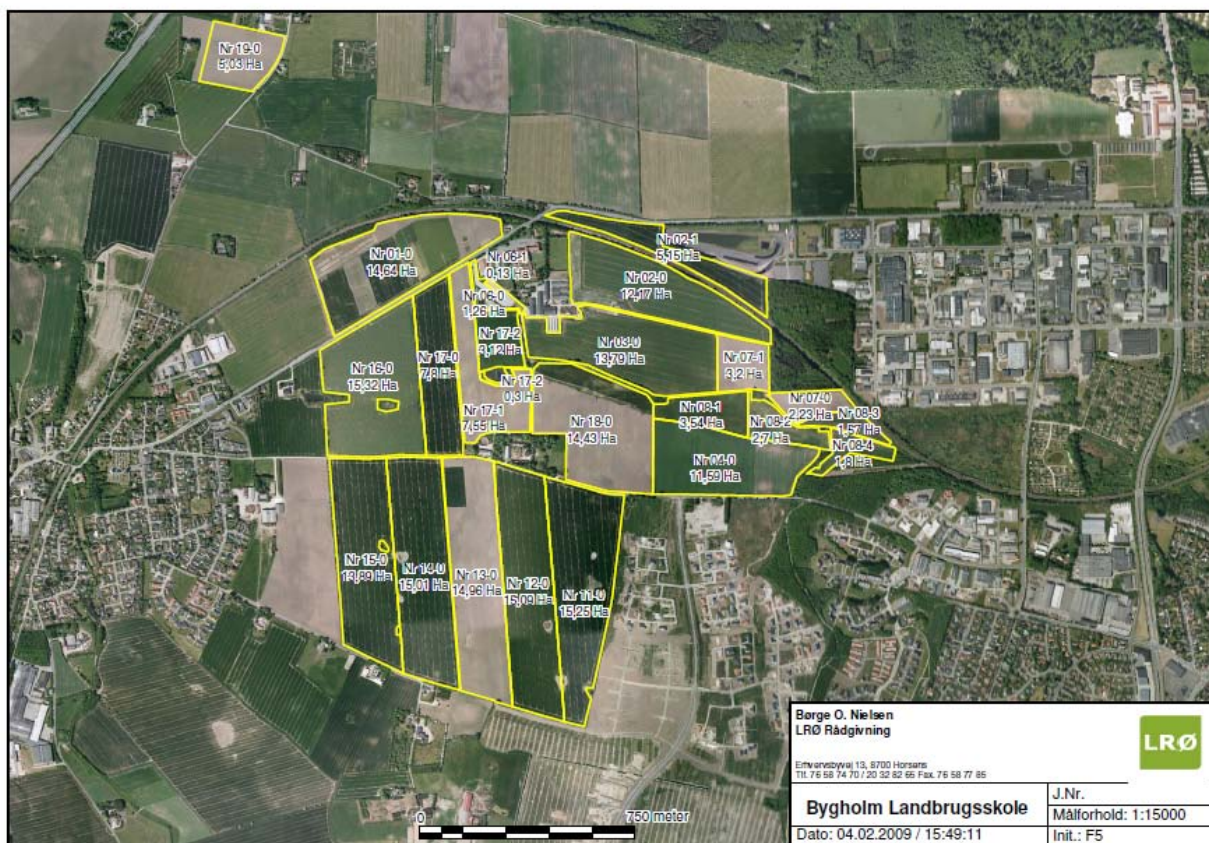

BILAG 2. TRANSPORTVEJE HUSDYRGØDNING

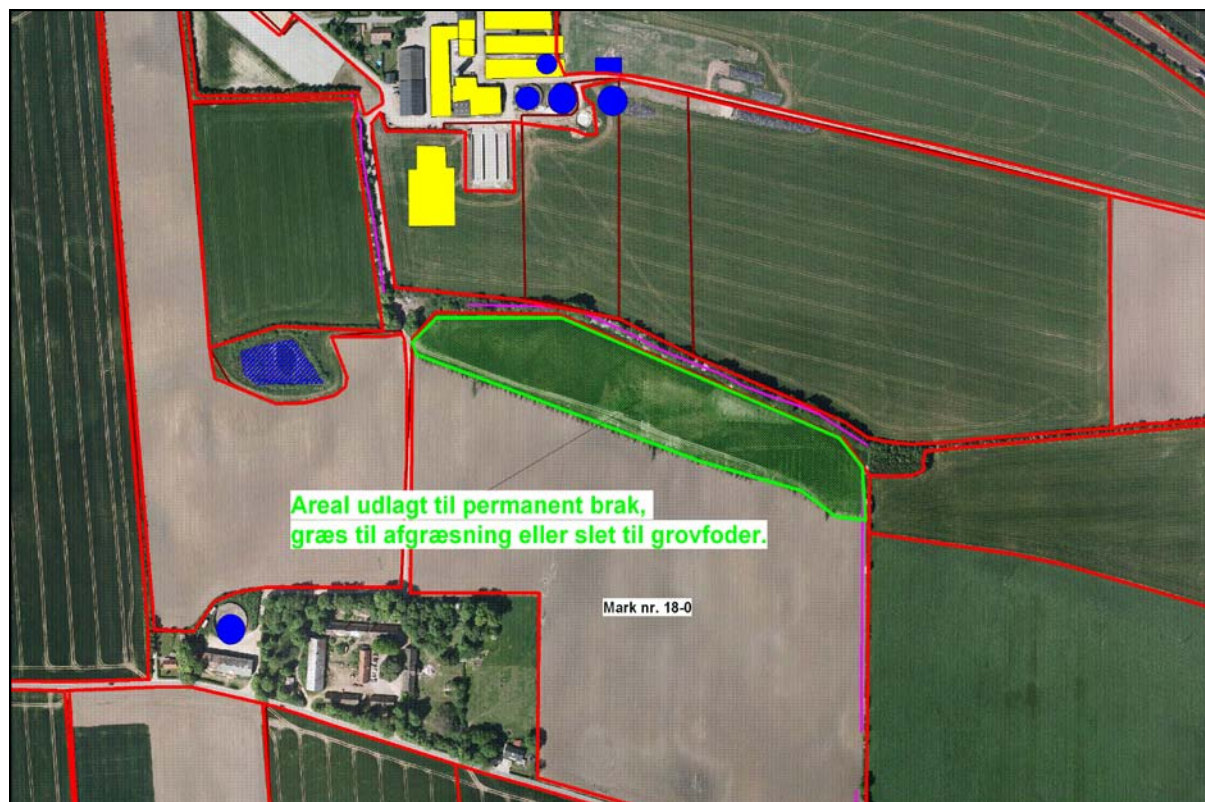

BILAG 3. UDBRINGINGSAREALER

BILAG 4. AFGRÆNSNING AF SLUGT PÅ MARK NR. 18-0

BILAG 5. INDSATSOMRÅDE MED HENSYN TIL NITRAT

